

RESUM DE JURISPRUDÈNCIA

TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

PLE

1. [Sentència](#) del Ple del Tribunal Constitucional, de 21 de juliol de 2026, per la qual es desestima el recurs d'inconstitucionalitat interposat per la Junta d'Extremadura contra la **Llei orgànica 1/2024, de 10 de juny, d'amnistia per a la normalització institucional, política i social a Catalunya**.

La sentència recull els fonaments jurídics següents.

- En primer lloc, aplica la doctrina constitucional establerta a la STC 137/2025, de 26 de juny, i a la STC 165/2025, de 8 d'octubre, que van resoldre les principals qüestions plantejades respecte de la Llei d'amnistia.
- En segon lloc, en relació amb la impugnació global de la Llei d'amnistia, es remet a la doctrina fixada a les STC 137/2025, de 26 de juny, i 165/2025, de 8 d'octubre, d'acord amb la qual de la Constitució no es deriva cap prohibició de concedir amnisties.
- En tercer lloc, recorda que el legislador no va incórrer en arbitrarietat en aprovar la citada Llei orgànica, ja que la seva finalitat era reduir les tensions polítiques i socials generades a Catalunya com a conseqüència de l'anomenat «procés independentista».
- En quart lloc, la sentència afirma que la llei impugnada no va vulnerar la reserva de jurisdicció ni els principis de separació de poders ni de seguretat jurídica.
- En cinquè lloc, sosté que l'esmentada Llei orgànica no és contrària al dret a la tutela judicial efectiva ni constitueix una autoamnistia.
- En sisè lloc, respecte de l'al·legació d'inconstitucionalitat de l'article 1.1, basada en el fet que aquest precepte amnistiava les persones que havien comès delictes vinculats a actuacions favorables al procés d'independència, però no aquelles que haguessin pogut cometre delictes relacionats amb actuacions contràries a aquest procés, i que això podria vulnerar l'article 14 de la Constitució espanyola, que consagra el principi d'igualtat davant la llei, la sentència recorda que aquest

precepte ja va ser declarat inconstitucional per la STC 137/2025, de 26 de juny, amb l'abast i els efectes precisats en el seu fonament jurídic 8.3.5.

- En setè lloc, respecte del règim temporal previst a l'article 1.3 de la Llei d'amnistia, la sentència aprecia la pèrdua sobrevinguda de l'objecte del recurs pel que fa al paràgraf segon d'aquest article, atès que havia estat declarat prèviament inconstitucional i, en conseqüència, nul de ple dret per la STC 137/2025, de 26 de juny.
- Finalment, la resta d'al·legacions també són desestimades per remissió a la doctrina constitucional establerta a la STC 137/2025, de 26 de juny, i a la STC 165/2025, de 8 d'octubre.

Tal com s'ha indicat anteriorment, aquesta sentència no va ser aprovada per unanimitat, ja que van formular-hi vots particulars la magistrada Concepción Espejel Jorquera i els magistrats Ricardo Enríquez Sancho, Enrique Arnaldo Alcubilla i César Tolosa Tribiño.

TRIBUNAL SUPREM

SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA

2. [Sentència 685/2026](#), de 3 de juny, de la Secció 3a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual es desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de l'Ajuntament de Tías contra la sentència, de 25 de maig de 2023, dictada per la Secció 2a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries. Fixa doctrina jurisprudencial segons la qual, d'acord amb el principi d'afectació finalista dels fons subvencionables i amb el principi d'eficàcia en el compliment dels objectius fixats per l'Administració atorgant, s'impedeix que la **compensació d'ofici** acordada per una entitat local beneficiària extingeixi l'obligació de reintegrar els fons que no va destinar a la finalitat que justificava la subvenció, atès que el **reintegrament de la subvenció, com a conseqüència de l'incompliment dels objectius afectats**, exigeix la devolució d'aquests fons a l'Administració que el concedeix.

La Secció 3a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, estableix el següent:

- D'una banda, desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de l'Ajuntament de

Tías contra la sentència dictada, en data 25 de maig de 2023, per la Secció 2a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, sentència que confirma per ser ajustada a dret.

- D'altra banda, fixa com a doctrina jurisprudencial que «el principi finalista dels fons subvencionables, que deriva dels articles 2, 14 i 37 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, i respon al principi d'eficàcia en el compliment dels objectius fixats per l'Administració atorgant recollit al seu article 8.3, impedeix que la compensació d'ofici acordada per una entitat local beneficiària extingeixi la seva obligació de reintegrar els fons que no va destinar a la finalitat que justificava la subvenció, atès que el reintegrament, com a conseqüència de l'incompliment d'aquesta afectació, exigeix la devolució d'aquests fons a l'Administració que els concedeix».

Els antecedents de la sentència són els següents:

- La Direcció General de Transport de la Conselleria d'Obres Públiques, Transport i Habitatge del Govern de Canàries va concedir una subvenció a l'Ajuntament de Tías.

La quantitat total de la subvenció va ser anticipada a sol·licitud de l'Ajuntament beneficiari.

- Davant la impossibilitat de complir els objectius de la subvenció i un cop transcorregut el termini de justificació, en data 6 d'octubre de 2020 es va dictar una resolució declarant el reintegrament de la subvenció concedida.
- Contra aquesta resolució, l'Ajuntament de Tías va acordar d'ofici procedir a la compensació de l'import de la subvenció no justificada amb un deute que el Govern de Canàries tenia amb aquest Ajuntament.
- La Direcció General de Transport no va acceptar la compensació de deutes al·legada per l'Ajuntament i va declarar el reintegrament de la subvenció concedida, més els interessos meritats des de l'abonament anticipat de la subvenció.
- Contra aquesta resolució, la representació processal de l'Ajuntament de Tías va interposar recurs contenciós administratiu, que es va substanciar davant la Secció 2a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, la qual, en data 25 de maig de 2023, va dictar sentència desestimatòria en considerar que no és possible la compensació de deutes quan un d'ells fa referència a la devolució de fons provinents d'una subvenció respecte de la qual no s'ha pogut justificar el compliment de les obligacions derivades de

la seva concessió, ja que en aquest cas el que procedeix legalment és el reintegrament dels fons atès el caràcter finalista de les subvencions.

- Contra aquesta sentència desestimatòria, la representació processal de l'Ajuntament de Tías va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció 1a, d'Admissió, de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 28 de febrer de 2024, va acordar:
 - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
 - Declarar que la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a interpretar la normativa aplicable a fi de determinar si es pot atribuir a la compensació d'ofici acordada per l'Ajuntament eficàcia extintiva de l'obligació de reintegrar la subvenció concedida.
 - Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació l'article 109 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i els articles 2 i concordants del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals.

La sentència, després d'analitzar les al·legacions de les parts i estudiar el concepte civil de la figura jurídica de la compensació, així com el contingut de l'article 109 de la Llei reguladora de les bases del règim local, que preveu que «l'extinció total o parcial dels deutes que l'Estat, les comunitats autònomes, la Seguretat Social i qualsevol altra entitat de dret públic tinguin respectivament amb les entitats locals, o viceversa, es podrà acordar per via de compensació quan es tracti de deutes vençuts, líquids i exigibles», i després d'examinar el concepte de subvenció establert a l'article 2 de la Llei general de subvencions, les obligacions dels seus beneficiaris i la figura del reintegrament i el seu procediment, conclou que no és aplicable l'article 109 de la Llei reguladora de les bases del règim local, sinó el procediment de reintegrament previst a la Llei general de subvencions, atès el caràcter finalista de les subvencions i l'existència d'un procediment especial per al reintegrament dels fons no justificats, que desplaça la figura tradicional de la compensació.

En aquest sentit, resol la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en els termes següents:

«El principi finalista dels fons subvencionables, que deriva dels articles 2, 14 i 37 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, i respon al principi d'eficàcia en el compliment dels objectius fixats per l'Administració atorgant recollit al seu article 8.3, impedeix que la compensació d'ofici acordada per una entitat local beneficiària extingeixi la seva obligació de reintegrar els fons que no va destinar a la finalitat que va justificar la seva concessió, atès que el reintegrament, com a conseqüència de l'incompliment d'aquesta afectació, exigeix la devolució d'aquests fons a l'Administració que el concedeix.»

Aplicant aquesta doctrina al cas d'actuacions, la sentència, en la seva part dispositiva, declara que no procedeix i desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de l'Ajuntament de Tías contra la sentència de 25 de maig de 2023 dictada per la Secció 2a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, sentència que confirma per ser ajustada a dret.

3. [Sentència 687/2026](#), de 3 de juny de 2026, de la Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual s'estima el recurs contenciós administratiu interposat pel partit polític VOX contra la resolució del Tribunal de Comptes, de 28 d'abril de 2025, referent a la **consideració jurídica dels ingressos dels partits polítics procedents d'activitats promocionals**.

La Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem estima el recurs contenciós administratiu interposat pel partit polític VOX contra la resolució de 28 d'abril de 2025 dictada pel Ple del Tribunal de Comptes, per la qual es va imposar a aquesta formació política una sanció econòmica de 862.496,72 euros, prevista a l'article 17 bis.U.a) de la Llei orgànica de finançament dels partits polítics, com a responsable d'una infracció continuada regulada a l'article 17.Dos.a), en relació amb l'article 4 de la mateixa norma, que tipifica com a infracció la recepció de donacions fora dels supòsits legalment previstos.

La sentència declara que la resolució sancionadora del Tribunal de Comptes no és ajustada a dret i l'anul·la.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- Arran d'una denúncia relativa als ingressos percebuts pel partit polític VOX durant els anys 2018, 2019 i 2020 per activitats promocionals, el Tribunal de Comptes va iniciar actuacions prèvies d'investigació.
- Com a conseqüència d'aquest expedient d'informació prèvia, el Ple del Tribunal de Comptes va acordar, mitjançant resolució de 28 d'abril de 2025, imposar a aquesta formació política una multa de 862.496,72 euros, prevista a l'article 17

bis.U.a) de la Llei orgànica de finançament dels partits polítics, com a responsable d'una infracció continuada regulada a l'article 17.Dos.a), en relació amb l'article 4 de la mateixa llei.

La infracció atribuïda consistia en haver acceptat donacions fora dels supòsits legalment previstos. L'import de la sanció es va fixar en el seu grau mínim, equivalent al doble de la quantitat que el Tribunal de Comptes considerava indegudament acceptada.

La resolució sancionadora fonamentava la seva decisió en la qualificació jurídica dels ingressos procedents del que la llei denomina «activitats promocionals». Aquestes activitats consisteixen en la distribució o lliurament de productes com gorres, bolígrafs, mocadors o altres objectes de propaganda política que els militants ofereixen als simpatitzants en actes polítics.

Segons el Tribunal de Comptes, els ingressos derivats d'aquestes activitats només podien tenir dues possibles qualificacions jurídiques: la de venda o la de donació.

Així mateix, sostenia que els ingressos dels partits polítics havien de derivar necessàriament de negocis jurídics típics i que no era admissible cap «tercer gènere» diferent de la compravenda o de la donació. D'aquesta manera, els ingressos procedents de les anomenades activitats promocionals només podien considerar-se:

- Ingressos per venda, quan existia un preu determinat.
- Ingressos per donació, quan no existia contraprestació econòmica.

La resolució del Ple del Tribunal de Comptes va ser aprovada amb dos vots particulars discrepants.

- Contra aquesta resolució sancionadora del Tribunal de Comptes, la representació processal de VOX va interposar recurs contenciós administratiu davant del Tribunal Suprem que, per raons de repartiment competencial, va ser resolt per la Secció 4a de la Sala Contenciosa Administrativa.
- En la demanda del recurs contenciós administratiu interposat per VOX contra la resolució del Tribunal de Comptes de 28 d'abril de 2025, la part recurrent va sol·licitar l'admissió a tràmit i l'estimació del recurs i, en l'apartat «Altresí dic», va plantejar les qüestions litigioses següents:

- Si els ingressos procedents de les activitats promocionals de VOX constitueixen o no una donació prohibida.
- Si els ingressos percebuts per VOX derivats d'activitats promocionals previstes a la Llei orgànica de finançament dels partits polítics disposen d'una regulació legal o reglamentària relativa a les seves condicions, requisits, procediments de desenvolupament, comptabilització i presentació davant el Tribunal de Comptes o si, per contra, resta pendent de desenvolupament normatiu la regulació de les condicions bàsiques per a la recaptació i ingrés d'aquests recursos econòmics, prevista a l'article 2.Dos.b) de la mateixa llei, així com els criteris per justificar-ne la percepció.
- Si s'ha vulnerat el procediment sancionador respecte dels exercicis econòmics no fiscalitzats i si el procediment ha incorregut en caducitat.
- Si els indicis utilitzats pel Tribunal de Comptes per acreditar la presumpta simulació de les activitats promocionals estaven predeterminats o, en cas contrari, si tenen l'entitat, solidesa i consistència necessàries per justificar la sanció imposada.
- Si existeix una connexió lògica suficient entre els indicis apreciats i les conclusions assolides pel Tribunal de Comptes en la resolució sancionadora.
- Si existeixen proves directes o elements probatoris que desvirtuïn els indicis utilitzats i trenquin la inferència efectuada per l'òrgan sancionador.
- Si s'han vulnerat els principis de legalitat, reserva de llei orgànica en matèria de finançament dels partits polítics, tipicitat i transparència, així com si existeix prova de càrrec suficient per iniciar i imposar la sanció.
- Si s'han vulnerat els principis de presumpció d'innocència, in dubio pro reo i culpabilitat.
- Si s'ha infringit el principi de proporcionalitat.

Per donar resposta a aquestes qüestions, la sentència estableix els fonaments jurídics següents:

- Considera acreditat, tal com sostenia la defensa de VOX, que la formació política diferenciava comptablement les donacions dels ingressos procedents d'activitats promocionals, establint partides diferenciades per a cadascun d'aquests conceptes i ingressant-los en comptes bancaris diferents. A més, queda acreditat

que VOX havia dictat instruccions internes dirigides als seus militants perquè no s'acceptessin aportacions superiors a 300 euros.

- Pel que fa a l'al·legació relativa a la possible irregularitat en l'inici del procediment sancionador i a la seva eventual caducitat, el Tribunal Suprem rebutja aquesta pretensió. La sentència assenyala que el procediment no es va iniciar amb l'acord formal d'incoació, sinó mitjançant actuacions prèvies d'informació reservada. Així mateix, destaca que en el moment d'incoar-se formalment l'expedient sancionador els exercicis econòmics afectats ja havien estat objecte de fiscalització, motiu pel qual descarta l'existència de caducitat.
- Rebutja les al·legacions relatives a la vulneració dels principis de culpabilitat, proporcionalitat i de la resta de principis invocats per la part recurrent, excepte pel que fa al principi de tipicitat, que analitza de manera específica.

Respecte d'aquesta qüestió, la Sala destaca que els ingressos derivats d'activitats promocionals no són il·legals ni estan prohibits per la Llei orgànica de finançament dels partits polítics i constitueixen una font legítima de finançament de les formacions polítiques. La sentència assenyala que només podria apreciar-se una infracció administrativa si es demostrés que aquests ingressos encobrien realment donacions efectuades al marge dels mecanismes legalment establerts.

Així mateix, considera que, per apreciar una vulneració del principi de tipicitat, caldria acreditar, a més, que les quantitats percebudes en aquestes activitats promocionals fossin manifestament desproporcionades respecte del valor real dels productes lliurats o del seu preu de mercat. Segons declara la sentència, aquesta circumstància no ha quedat acreditada en el cas examinat. Al contrari, es considera provat que les aportacions efectuades pels militants i simpatitzants van ser sempre inferiors a 300 euros.

Per tot això, la sentència conclou estimant el recurs contenciós administratiu interposat per la representació processal de VOX contra la resolució del Tribunal de Comptes de 28 d'abril de 2025 i, en conseqüència, anul·la la resolució impugnada i declara la seva nul·litat per no ser ajustada a dret.

4. [Sentència 799/2026](#), de 29 de juny, de la Secció 3a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual es desestima el recurs contenciós administratiu interposat per la representació processal de l'entitat UNO Organización Empresarial Logística y Transporte contra l'Acord del Consell de Ministres, d'1 de juny de 2021, pel qual s'aprova el **Pla de prestació del servei postal universal**.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- En data 1 de juny de 2021, el Consell de Ministres va acordar aprovar el Pla de prestació del servei postal universal, que es va publicar al BOE núm. 152, de 26 de juny de 2021, mitjançant Resolució de la Secretaria General Tècnica de 15 de juny de 2021.
- El 30 de juliol de 2021, la representació processal de l'entitat UNO Organización Empresarial Logística y Transporte va interposar recurs contenciós administratiu contra l'esmentat Acord del Consell de Ministres d'1 de juny de 2021 i contra la Resolució de la Secretaria General Tècnica per la qual es va publicar aquest Pla al BOE de 26 de juny de 2021, sol·licitant la declaració de nul·litat de ple dret de l'esmentat acord per no ajustar-se a dret.
- El recurs contenciós administratiu interposat va correspondre i es va substanciar davant la Secció 3a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem.

La sentència, després d'analitzar les al·legacions formals i de fons formulades per les parts, desestima el recurs contenciós administratiu objecte d'aquesta nota d'acord amb els arguments jurídics següents:

- Pel que fa al marc jurídic en què s'emmarca el servei postal universal, la sentència afirma que el seu règim legal es troba harmonitzat a escala europea mitjançant la Directiva 97/67/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de desembre de 1997, relativa a les normes comunes per al desenvolupament del mercat interior dels serveis postals de la Comunitat i la millora de la qualitat del servei.

Aquesta Directiva va ser transposada a l'ordenament jurídic espanyol, en un primer moment, mitjançant la Llei 24/1998, de 13 de juliol, del servei postal universal i de liberalització dels serveis postals, norma que posteriorment va ser derogada i substituïda per l'actual Llei 43/2010, de 30 de desembre, del servei postal universal, dels drets dels usuaris i del mercat postal.

Segons l'article 2 de l'esmentada Llei 43/2010, de 30 de desembre, els «serveis postals són serveis d'interès econòmic general que es presten en règim de lliure competència», entre els quals s'integra el servei postal universal, definit a l'article 20 de la mateixa llei com «el conjunt de serveis postals de qualitat determinada en la llei i en les seves normes de desplegament, prestat en règim ordinari i permanent a tot el territori nacional i a un preu assequible per als usuaris».

Això respon al mandat contingut a l'article 3.1 de la Directiva 97/67/CE, segons el qual tots els estats membres han de garantir als usuaris el dret a un servei postal universal consistent en una oferta de serveis postals d'una qualitat

determinada, prestats de manera permanent en tots els punts del territori i a preus assequibles.

Per garantir la prestació del servei postal universal, la seva llei reguladora imposa una sèrie d'obligacions als operadors titulars de les corresponents autoritzacions administratives singulars.

Si el compliment d'aquestes obligacions comporta la necessitat de prestar el servei amb cost net, la Llei 43/2010 preveu diversos mecanismes de compensació mitjançant ajudes públiques, declarades compatibles amb la competència en el mercat interior d'acord amb el que disposen els articles 106, 107 i 108 del Tractat de funcionament de la Unió Europea en matèria de competència i ajudes d'Estat.

En qualsevol cas, l'import de la compensació no pot superar allò necessari per cobrir el cost net derivat de l'execució de les obligacions inherents a la prestació del servei postal universal, inclòs un benefici raonable.

- Pel que fa a la metodologia per al càlcul del cost net de les obligacions del servei universal i a la determinació de la càrrega financera descrita en el Pla impugnat, la sentència sosté que cal tractar separatament la determinació del cost net i de la càrrega financera, d'una banda, i el finançament de la compensació d'aquesta càrrega financera, de l'altra, la qual cosa és coherent amb el mateix significat del terme «finançar» i, a més, s'ajusta als principis establerts per la Directiva europea esmentada.
- Així mateix, la sentència recorda la primacia del dret de la Unió Europea sobre el dret intern dels estats membres, principi reconegut reiteradament tant per la jurisprudència del Tribunal Suprem com per la del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.
- Igualment, analitza la sol·licitud de declaració de nul·litat de l'Acord del Consell de Ministres impugnat en relació amb la metodologia emprada per determinar el cost net del servei universal, i rebutja aquesta pretensió en considerar que aquesta metodologia s'ajusta al dret de la Unió Europea i, concretament, a la Directiva 97/67/CE.

Per tot això, la sentència, en la seva part dispositiva, desestima el recurs contenciós administratiu interposat per la representació processal de l'entitat UNO Organización Empresarial Logística y Transporte contra l'Acord del Consell de Ministres d'1 de juny de 2021, pel qual s'aprova el Pla de prestació del servei postal universal.

5. [Sentència 812/2026](#), de 29 de juny de 2026, de la Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual s'estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de la Unió Temporal d'Empreses (UTE) Travieso Abogados, SLP i Don Gerardo i Doña María del Carmen Cabrera Álamo, Unió Temporal d'Empreses contra la sentència d'1 de febrer de 2024 dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, amb seu a Las Palmas de Gran Canària, relativa a si satisfà l'**exigència constitucional de motivació de les sentències, derivada del dret fonamental a la tutela judicial efectiva**, el fet d'assumir pura i simplement, com a motivació pròpia del tribunal, la reproducció íntegra de l'escrit d'al·legacions d'una de les parts processals.

La Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la UTE integrada per les mercantils Travieso Abogados, SLP i Don Gerardo i Doña María del Carmen Cabrera Álamo, Unió Temporal d'Empreses (denominada abreujadament UTE Abogados Travieso, Gutiérrez y Cabrera) contra la sentència d'1 de febrer de 2024 dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, amb seu a Las Palmas de Gran Canària, sentència que anul·la.

Així mateix, resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència declarant que no satisfà l'exigència constitucional de motivació de les sentències, derivada del dret fonamental a la tutela judicial efectiva, el fet d'assumir pura i simplement com a motivació pròpia del tribunal les al·legacions d'una de les parts i reproduir-les íntegrament.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- Mitjançant decret de l'Alcaldia de l'Ajuntament de Pájara, de 23 de febrer de 2022, es va adjudicar el contracte d'assistència i defensa lletrada, representació processal i assessorament jurídic a la mercantil UTE Abogados Travieso, Gutiérrez y Cabrera.
- Contra aquesta resolució, la representació processal de la mercantil Montero-Aramburu, SLP va interposar recurs especial en matèria de contractació davant el Tribunal Administratiu de Contractes Públics de la Comunitat Autònoma de Canàries, que, mitjançant resolució de 4 de maig de 2022, va desestimar el recurs especial esmentat.
- Contra la resolució de 4 de maig de 2022 del Tribunal Administratiu de Contractes Públics de la Comunitat Autònoma de Canàries, la representació processal de la mercantil Montero-Aramburu, SLP va interposar recurs

contenciós administratiu, que es va substanciar davant la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, amb seu a Las Palmas de Gran Canària, la qual va dictar sentència, en data 1 de febrer de 2024, estimant íntegrament el recurs, mitjançant la reproducció literal de les al·legacions de la part recurrent en els seus fonaments jurídics.

- Contra aquesta sentència, la representació processal de la UTE Abogados Travieso, Gutiérrez y Cabrera va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció 1a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 7 de maig de 2025, va acordar:
 - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
 - Declarar que les qüestions que plantegen interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteixen a:
 - Determinar si satisfà l'exigència constitucional de motivació de les sentències, derivada del dret fonamental a la tutela judicial efectiva, l'assumpció pura i simple, com a motivació pròpia del tribunal, de la reproducció íntegra de l'escrit d'al·legacions d'una de les parts processals.
 - Determinar si la presentació per un licitador d'una part de la documentació requerida a través del registre electrònic de l'ajuntament, en lloc de fer-ho mitjançant la Plataforma de Contractació del Sector Públic, és admissible en aplicació del principi antiformalista pel que fa a l'esmena de la documentació requerida per la mesa de contractació, quan la part ofereix una explicació de la seva actuació, o si, per contra, vulnera el principi d'igualtat de tracte entre els licitadors.
 - Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació els articles 120.3 de la Constitució espanyola, 218.2 de la Llei d'enjudiciament civil i 1.1 i 141.1 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, sens perjudici que la sentència pugui estendre's a altres preceptes si així ho exigeix el debat final del recurs.

La sentència, després d'analitzar les al·legacions de les parts i la doctrina del Tribunal Suprem i del Tribunal Constitucional dictada en supòsits similars, estableix les consideracions següents:

- Cal recordar que, si bé tant el Tribunal Suprem com el Tribunal Constitucional admeten la tècnica de la motivació per remissió, aquesta admissió es troba sempre condicionada al fet que es tracti de supòsits estrictes que garanteixin el compliment de les exigències constitucionals de motivació.
 - En conseqüència, la tècnica de la remissió és legítima quan es projecta sobre resolucions judicials anteriors, principalment sentències d'instància en l'àmbit de l'apel·lació, o sobre altres resolucions judicials anteriors o coetànies que aborden les mateixes qüestions fàctiques i jurídiques, de manera que l'òrgan judicial assumeix expressament una argumentació ja existent i objectivada.
 - Tanmateix, la validesa d'aquesta tècnica no pot substituir la funció jurisdiccional d'enjudiciament ni comportar una mera reproducció mecànica de les al·legacions de les parts, sinó que ha de permetre identificar de manera inequívoca la ratio decidendi com a pròpia de l'òrgan judicial, garantint així tant la interdicció de l'arbitrarietat com la possibilitat de control mitjançant els recursos corresponents.
- Això comporta no només explicitar les raons per les quals aquells arguments es consideren jurídicament correctes i adequats per a la resolució de la controvèrsia, sinó també justificar expressament el rebuig de les argumentacions sostingudes per l'altra part.
- Afirmar que, quan la sentència es limita a reproduir literalment els arguments d'una de les parts sense dur a terme una veritable tasca de verificació, depuració i selecció dels arguments jurídicament rellevants, no satisfà el cànon de motivació suficient exigint pels articles 120 de la Constitució espanyola i 218 de la Llei d'enjudiciament civil.

Atès que la sentència considera que, en el cas de les actuacions, ens trobem davant una motivació merament aparent, mancada de contingut jurisdiccional propi, cosa que impedeix conèixer la ratio decidendi de l'òrgan judicial, resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en el sentit següent:

«No satisfà l'exigència constitucional de motivació de la sentència, derivada del dret fonamental a la tutela judicial efectiva, assumir pura i simplement, com a motivació pròpia del tribunal, les al·legacions d'una de les parts.»

Aplicant aquesta doctrina al cas de les actuacions, la sentència estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de la UTE Abogados Travieso, Gutiérrez y Cabrera contra la sentència d'1 de febrer de 2024 dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, amb seu a Las Palmas

de Gran Canària, sentència que casa i anul·la per no ajustar-se a dret ni a la doctrina jurisprudencial que s'hi estableix.

6. [Sentència 814/2026](#), de 29 de juny de 2026, de la Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual es desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per l'Advocacia de l'Estat contra la sentència de 24 de març de 2025 dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, en relació amb la **no aplicació de la disposició addicional desena de la Llei d'estrangeria a les persones que intenten entrar nedant a les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla** i, en conseqüència, a les quals no s'ha d'aplicar el procediment de rebuig en frontera sinó el de devolució, d'acord amb la doctrina establerta pel Tribunal Constitucional en les STC 172/2020 i 13/2021.

La Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem acorda declarar que no procedeix i, en conseqüència, desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per l'Advocacia de l'Estat contra la sentència de 24 de març de 2025 dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, i fixa doctrina jurisprudencial en donar resposta a la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència, en el sentit que «no és aplicable la disposició addicional desena de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social» a les persones interceptades al mar mentre intenten entrar nedant a les ciutats de Ceuta i Melilla i que, per tant, a aquestes persones no se'ls ha d'aplicar el procediment de rebuig en frontera sinó el de devolució; tot això de conformitat amb la doctrina establerta pel Tribunal Constitucional en les sentències 172/2020 i 13/2021.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- La representació processal del Sr. Cándido, de nacionalitat algeriana, va interposar recurs contenciós administratiu contra l'actuació material consistent en el seu lliurament a les autoritats del Marroc després de ser interceptat per les autoritats a la mar mentre intentava entrar nedant a la ciutat de Ceuta. La part recurrent al·legava que aquesta actuació constituïa una via de fet, ja que es va executar sense procediment ni resolució administrativa i amb omissió dels drets d'assistència lletrada i de protecció internacional.

Així mateix, va sol·licitar una indemnització de 6.000 euros pels danys morals causats i el reconeixement, com a situació jurídica individualitzada, del dret a l'adopció de totes les mesures necessàries per aconseguir el seu retorn i readmissió a Espanya.

Aquest recurs va correspondre al Jutjat Contenciós Administratiu núm. 2 de Ceuta, que, mitjançant sentència de 4 de setembre de 2024, va estimar parcialment el recurs contenciós administratiu, declarant la nul·litat de les actuacions practicades per les autoritats i desestimant la indemnització de 6.000 euros reclamada pels danys morals.

- Contra aquesta sentència, l'Advocacia de l'Estat va interposar recurs d'apel·lació davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, i la Secció 1a d'aquesta Sala, mitjançant sentència de 24 de març de 2025, va desestimar íntegrament el recurs d'apel·lació i va confirmar la sentència dictada el 4 de setembre de 2024 pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 2 de Ceuta.
- Contra aquesta sentència, l'Advocacia de l'Estat va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció 1a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 8 d'octubre de 2025, va acordar:
 - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
 - Declarar que la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a precisar i completar la jurisprudència de la Sala Tercera del Tribunal Suprem a fi de:

«Determinar si és aplicable la disposició addicional desena de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, a les persones interceptades al mar mentre intenten entrar nedant a les ciutats de Ceuta i Melilla i, per tant, si és possible aplicar-les el procediment de rebuig en frontera.»
 - Identificar com a norma jurídica que, en principi, ha de ser objecte d'interpretació la disposició addicional desena de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, sens perjudici que la sentència pugui estendre's a altres disposicions si així ho exigeix el debat final del recurs.

La sentència, després d'analitzar les al·legacions de les parts i, principalment, de recollir la doctrina del Tribunal Constitucional establerta a les STC 172/2020 i 13/2021, en les quals s'estableix, d'una banda, la possibilitat d'instal·lar tanques al mar com a elements de contenció fronterera per a la protecció de la frontera i, d'altra

banda, la distinció conceptual entre el rebuig en frontera i altres figures afins, com ara el «retorn al punt d'origen» previst a l'article 60 de la Llei d'estrangeria, l'«expulsió d'estrangers» regulada a l'article 57 de la mateixa llei o la «devolució» prevista a l'article 58.3, aplicable als qui infringeixen una prohibició d'entrada o són interceptats a les fronteres o a les seves immediacions, resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en els termes següents:

«No és aplicable la disposició addicional desena de la Llei d'estrangeria a les persones que són interceptades al mar mentre intenten entrar nedant a les ciutats de Ceuta i Melilla i, en conseqüència, a aquestes persones no se'ls ha d'aplicar el procediment de rebuig en frontera, sinó el de devolució.»

Una vegada aplicada aquesta doctrina jurisprudencial al cas de les actuacions, la Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem acorda, en la seva decisió, declarar que no procedeix i, en conseqüència, desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per l'Advocacia de l'Estat contra la sentència de 24 de març de 2025 dictada, en apel·lació, per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, que confirma per ajustar-se a dret.

7. [Sentència 831/2026](#), d'1 de juliol de 2026, de la Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual s'estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de l'entitat «Asamblea por una Escuela Bilingüe de Cataluña» contra la sentència de 14 d'abril de 2025 dictada per la Secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i per la qual es fixa doctrina jurisprudencial relativa a **l'obligació de retolar també en castellà els cartells i senyals dels centres educatius de Catalunya sostinguts amb fons públics**.

La Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant aquesta sentència:

- Estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per l'entitat «Asamblea por una Escuela Bilingüe de Cataluña» contra la sentència de 14 d'abril de 2025 dictada per la Secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que casa i anul·la per no ajustar-se a dret.
- Estima el recurs contenciós administratiu interposat pel procediment especial de protecció dels drets fonamentals per la representació processal de l'entitat «Asamblea por una Escuela Bilingüe de Cataluña» contra el document denominat «Projecte educatiu del centre. Curs 2022/2023», aprovat el 19 de juliol de 2022 pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i, en conseqüència, declara la nul·litat dels preceptes següents:

- L'apartat 2 del capítol relatiu al tractament i ús de les llengües en el sistema educatiu (pàg. 50).
- L'apartat 1, denominat «Introducció».
- L'apartat 3, relatiu a les línies estratègiques.
- El punt 1 de l'apartat 2.1, que disposa:

«La retolació dels espais dels centres és en llengua catalana; en occità, a l'Aran, i en llengua de signes catalana, si escau, que són les llengües de referència del sistema educatiu. La presència d'altres llengües en els espais físics del centre (parets, rètols, etc.) es circumscriu a les produccions dels alumnes.»

En resoldre la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència, el Tribunal Suprem declara que «no és ajustat a dret excloure l'ús del castellà en la retolació dels centres públics sostinguts amb fons públics.»

Els antecedents de la sentència són els següents:

- En data 19 de juliol de 2022, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya va aprovar un document denominat «Documents per a l'organització i la gestió dels centres. Projecte educatiu del centre. Curs 2022-2023».
- Aquest document va ser impugnat en via contenciosa administrativa, pel procediment especial de protecció dels drets fonamentals, per l'entitat «Asamblea por una Escuela Bilingüe en Cataluña». El recurs va correspondre a la Secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que mitjançant sentència de 14 d'abril de 2025 el va desestimar, en considerar ajustada a dret la resolució impugnada.
- Contra aquesta sentència, l'entitat «Asamblea por una Escuela Bilingüe en Cataluña» va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció 1a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 8 d'octubre de 2025, va acordar:
 - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
 - Declarar que la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a determinar:

«Si la prohibició d'excloure el castellà com a llengua docent i vehicular en detriment de l'altra llengua oficial també s'estén a la regulació de la presència de rètols i altres elements als espais físics dels centres educatius sostinguts amb fons públics.»

- Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació els articles 3, 14 i 27 de la Constitució espanyola i la jurisprudència del Tribunal Constitucional relativa a aquests preceptes, en particular les sentències 82/1986, de 2 de juny; 31/2010, de 28 de juny; 138/2015, d'11 de juny; 14/2018, de 20 de febrer; 109/2019, de 3 d'octubre, i 50/2023, de 4 de maig; així com el document publicat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya denominat «Documents per a l'organització i la gestió dels centres. Projecte educatiu de centre. Curs 2022-2023», sens perjudici que la sentència pugui estendre's a altres preceptes si així ho exigeix el debat final del recurs.

La sentència de la Secció 4a del Tribunal Suprem, després d'analitzar aquesta jurisprudència, reconeix:

- El dret a estudiar en la llengua pròpia de Catalunya, així com la cooficialitat de les dues llengües oficials.
- Que l'ensenyament no es limita exclusivament a allò que es transmet a les aules, ni als llibres de text ni als materials docents. L'educació constitueix una activitat àmplia i diversa, orientada a la comprensió i assimilació de coneixements per part de l'alumnat, però també a la formació personal i en valors.

Per aquest motiu, considera encertada l'al·legació central de la part recurrent segons la qual l'espai físic on es desenvolupa l'activitat educativa no pot considerar-se aliè al procés educatiu. En conseqüència, la doctrina constitucional i la jurisprudència de la Sala Tercera del Tribunal Suprem sobre la cooficialitat del català i del castellà en l'àmbit educatiu de Catalunya s'estenen també als espais físics on es desenvolupa l'activitat docent. Entre aquests aspectes s'inclou el dret que la retolació també pugui figurar en castellà, com a expressió de la convivència de les dues llengües cooficials.

- Un cop examinades les al·legacions de les parts, resol la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència fixant la doctrina següent:

«No és ajustada a dret l'exclusió de l'ús del castellà en la retolació dels centres docents sostinguts amb fons públics.»

Com a conseqüència d'això, la sentència, en la seva decisió, casa i anul·la la sentència recorreguda i estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per l'entitat «Asamblea por una Escuela Bilingüe en Cataluña» contra la sentència de 14 d'abril de 2025 dictada per la Secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que anul·la per no ser conforme a dret i a la doctrina jurisprudencial fixada en aquesta sentència del Tribunal Suprem.

8. [Sentència 852/2026](#), de 6 de juliol, de la Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la mercantil «INCOAL, S.L.» contra la sentència, de 25 d'abril de 2024, dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, referent al **termini per interposar el recurs d'alçada contra els acords de les juntes de compensació**, fixant doctrina jurisprudencial en el sentit que el termini de 15 dies previst a l'article 184 del Reglament de gestió urbanística per a la interposició del recurs d'alçada contra els acords de les juntes de compensació ha estat desplaçat per la normativa establerta a l'article 122.1 de la LPACAP, que estableix amb caràcter general el termini d'un mes per a la interposició dels recursos d'alçada contra els acords adoptats per les juntes de conservació i de compensació davant l'Administració urbanística actuant.

La Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem acorda:

- D'una banda, estimar el recurs d'interès cassacional objectiu interposat per la mercantil «INCOAL, S.L.» contra la Sentència núm. 1215/2024, de 25 d'abril, dictada, en via d'apel·lació, per la Secció 4a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia.
- D'altra banda, establir la doctrina jurisprudencial conforme a la qual, en els supòsits d'impugnació dels acords de les juntes de compensació, el termini per a la interposició dels recursos d'alçada contra els acords adoptats per les juntes de compensació i de conservació és el d'un mes establert amb caràcter general per l'article 122.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, atès que aquest precepte ha desplaçat l'article 184 del Reial decret 3288/1978, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de gestió urbanística, que fixava el termini de 15 dies hàbils per a la interposició dels recursos d'alçada contra els acords adoptats per les juntes urbanístiques de compensació.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- L'Assemblea de l'Entitat de Conservació dels Sectors 4-A i 4-B de les Normes Subsidiàries del municipi de Viator, en sessió de 7 de novembre de 2018, va

adoptar un acord pel qual se li reclamaven determinades quantitats en concepte de quotes d'urbanització.

- Contra aquest acord, la mercantil «INCOAL, S.L.» va interposar recurs d'alçada davant l'Ajuntament de Viator (Almeria), que va ser estimat parcialment mitjançant acord de 27 de febrer de 2019.
- Contra aquesta estimació parcial de l'Ajuntament de Viator, la mercantil «INCOAL, S.L.» va interposar recurs contenciós administratiu, que va correspondre al Jutjat Contenciós Administratiu núm. 4 d'Almeria, el qual va estimar íntegrament el recurs.
- Contra aquesta sentència estimatòria, la representació processal i defensa de l'Ajuntament de Viator, assistida pels serveis jurídics de la Diputació Provincial d'Almeria, va interposar recurs d'apel·lació davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia.
- La Secció 4a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, mitjançant Sentència de 25 d'abril de 2024, va desestimar íntegrament el recurs d'apel·lació en considerar que el recurs d'alçada interposat per la mercantil contra l'acord adoptat per l'Assemblea de la Junta de Conservació era extemporani, ja que havia estat presentat una vegada transcorregut el termini de 15 dies previst a l'article 184 del Reial decret 3288/1978, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de gestió urbanística.
- Contra aquesta sentència, la representació processal de la mercantil «INCOAL, S.L.» va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció 1a (d'admissió) de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 28 de maig de 2025, va acordar:
 - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
 - Declarar que la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a:

«Determinar el termini per interposar recurs d'alçada per part d'un membre pertanyent a una entitat urbanística de conservació, és a dir, si resulta aplicable el termini d'un mes previst a l'article 122.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions

públiques o el termini assenyalat als estatuts reguladors de les entitats urbanístiques de conservació.»

- Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació els articles 2.2.a) i 122.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i l'article 184 del Reial decret 3288/1978, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de gestió urbanística.

Aquesta sentència, després d'analitzar les al·legacions de les parts i amb motiu de resoldre la qüestió d'interès cassacional objectiu plantejada, estableix els arguments jurídics següents:

- Manifesta que l'article 184 del Reglament de gestió urbanística no estableix una regulació del recurs d'alçada contra els acords de les entitats urbanístiques de conservació, sinó dels adoptats per les juntes de compensació.
- Cal no confondre les juntes de conservació amb les juntes de compensació ja que, si bé és cert que ambdues s'integren en allò que la doctrina ha denominat «institucions de participació privada en l'àmbit de l'execució del planejament urbanístic», existeixen diferències substancials entre ambdues institucions quant al seu objecte, finalitat i composició, i cadascuna disposa d'una regulació pròpia i diferenciada.
- Si bé també és cert que ambdues entitats tenen la naturalesa de corporacions de dret públic amb base privada i que estan regulades essencialment, en l'àmbit general, pels articles 24 a 29 del Reglament de gestió urbanística, que les defineix com a «entitats urbanístiques col·laboradores», atribuint-los caràcter administratiu i personalitat jurídica pròpia, independent de l'Administració urbanística actuant, també ho és que, pel que fa a la possibilitat de recórrer en alçada davant l'Administració urbanística actuant, aquesta possibilitat només es regula expressament respecte dels acords adoptats per les juntes de compensació, mentre que guarda silenci respecte dels adoptats per les juntes de conservació. Per aquest motiu, s'ha vingut aplicant de manera supletòria als acords adoptats per les juntes de conservació el mateix règim previst per als adoptats per les juntes de compensació.
- Per tant, a l'hora de respondre la qüestió d'interès cassacional objectiu plantejada, la sentència es refereix al termini per interposar els recursos d'alçada contra els acords adoptats per les juntes de compensació i afirma que aquest termini ha de ser el d'un mes establert amb caràcter general a l'article 122.1 de la LPACAP. No desvirtua aquesta conclusió el fet que els estatuts reguladors

estableixin un termini diferent i inferior, de 15 dies, ja que aquest únicament reproduceix el termini establert a l'article 184 del Reglament de gestió urbanística. Aquest termini va ser fixat sota la vigència de la normativa anterior, però, una vegada produïda l'entrada en vigor de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, essent bàsic el règim jurídic dels terminis per interposar recursos administratius, s'ha produït el desplaçament de l'article 184 del Reglament de gestió urbanística per l'article 122.1 de la LPACAP, no només pel principi de jerarquia normativa i pel principi de prevalença de la norma posterior, sinó també, i principalment, pel caràcter bàsic de la Llei 39/2015.

En definitiva, el termini per interposar els recursos d'alçada contra els acords adoptats per les juntes de compensació és d'un mes per aplicació directa de l'article 122.1 de la LPACAP.

En aquest sentit, la sentència, en el seu fonament jurídic quart, resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència plantejada en aquest cas en els termes següents:

«A la vista dels raonaments exposats, el recurs d'alçada previst a l'article 29 del Reglament de gestió urbanística contra els acords de les entitats urbanístiques de conservació es regeix, pel que fa al termini d'interposició, pel que disposa l'article 122.1 de la LPACAP, essent, per tant, d'un mes quan l'acte sigui exprés.

Així mateix, el termini de 15 dies previst a l'article 184 del Reglament de gestió urbanística per a la interposició del recurs d'alçada contra els acords adoptats per les juntes de compensació i de conservació s'ha d'entendre desplaçat per la regulació general establerta a l'article 122.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.»

Aplicant aquesta doctrina al cas d'actuacions, la sentència estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la mercantil «INCOAL, S.L.» contra la Sentència de 25 d'abril de 2024 dictada per la Secció 4a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, sentència que casa i anul·la per no ser ajustada a dret.

9. [Sentència 934/2026](#), de 20 de juliol de 2026, de la Secció 3a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, per la qual s'estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per l'entitat «Fundación para la Formación, la Cualificación y el Empleo en el Sector del Metal de Asturias» contra la sentència de 22 de març de 2024 dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Astúries, referent a la **revocació parcial i el reintegrament d'una subvenció** concedida a aquesta

fundació per **incompliment de les condicions de la subvenció i de la normativa aplicable**.

La Secció 3a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, acorda:

- D'una banda, estimar el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per l'entitat denominada «Fundación para la Formación, la Cualificación y el Empleo en el Sector del Metal de Asturias» contra la sentència de 22 de març de 2024 dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Astúries.
- D'altra banda, desestimar el recurs contenciós administratiu interposat per l'esmentada fundació contra la resolució de 3 de març de 2023 de la Conselleria d'Indústria, Ocupació i Promoció Econòmica del Principat d'Astúries, que va desestimar el recurs d'alçada formulat contra la Resolució de 13 de setembre de 2022 del Servei Públic d'Ocupació del Principat d'Astúries, que posava fi al procediment de revocació parcial i reintegrament de la subvenció concedida a la recurrent per a l'execució, durant els anys 2017 i 2018, d'accions formatives adreçades a persones en situació de desocupació.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- La Conselleria d'Indústria, Ocupació i Promoció Econòmica del Principat d'Astúries va desestimar, en data 3 de març de 2023, el recurs d'alçada formulat per l'entitat «Fundación para la Formación, la Cualificación y el Empleo en el Sector del Metal de Asturias» contra la Resolució de 13 de setembre de 2022 del Servei Públic d'Ocupació del Principat d'Astúries, per la qual es va acordar la finalització del procediment administratiu de revocació parcial i reintegrament d'una part de la subvenció concedida a aquesta entitat per desenvolupar durant els anys 2017 i 2018 accions formatives per a persones desocupades.
- Contra aquestes resolucions, la representació processal de l'esmentada fundació va interposar recurs contenciós administratiu, que va ser desestimat per sentència de 22 de març de 2024 dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Astúries.
- Contra aquesta sentència desestimària, la representació processal de la fundació va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció 1a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 12 de setembre de 2024, va acordar:

- Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
- Declarar que la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a:

«Determinar, a la llum de la jurisprudència d'aquesta Sala continguda, entre d'altres, en la Sentència del Tribunal Suprem de 8 de maig de 2023, si el principi de proporcionalitat és aplicable únicament en els supòsits d'incompliment dels objectius o finalitats per als quals la subvenció va ser concedida, o si també és aplicable als casos d'incompliment de requisits formals.»

- Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació l'article 37.2 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, en relació amb l'article 92 del Reial decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei general de subvencions, sens perjudici que la sentència pugui estendre's a altres disposicions si així ho exigeix el debat final del recurs.

La sentència, després d'haver analitzat les al·legacions i els fonaments jurídics de les parts, i d'examinar si és o no aplicable directament, en cas d'incompliment de requisits formals i procedimentals per part de l'entitat beneficiària de la subvenció, l'article 37.2 de la Llei general de subvencions i el principi de proporcionalitat, així com la jurisprudència de la Sala Tercera –especialment les sentències del Tribunal Suprem 575/2022, de 17 de maig, i 559/2022, de 8 de maig–, resol la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència i fixa la doctrina següent:

«... En la línia acordada per aquesta Sala a la Sentència del Tribunal Suprem 559/2022, de 8 de maig:

En el procediment de reintegrament de subvencions regulat per la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, i pel Reglament d'aquesta llei, aprovat pel Reial decret 887/2006, de 21 de juliol, el principi de proporcionalitat és aplicable quan la conducta del beneficiari permeti efectuar una graduació atenent el grau general de compliment de les seves obligacions.

Aquest principi no és aplicable únicament als supòsits d'incompliment dels objectius i finalitats per als quals es va concedir la subvenció, sinó també, per les mateixes raons, als supòsits d'incompliment de requisits formals i procedimentals, respecte dels quals el principi de proporcionalitat pot comportar una modulació de la resposta

davant l'incompliment en funció de la naturalesa dels requisits formals incomplerts i de les circumstàncies concurrents.»

L'aplicació d'aquesta doctrina al cas de les actuacions determina que la sentència resol estimar el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per l'entitat beneficiària «Fundación para la Formación, la Cualificación y el Empleo en el Sector del Metal de Asturias» contra la sentència de 22 de març de 2024 dictada per la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Astúries, que casa i anul·la per no ajustar-se a dret.

En conseqüència, també estima el recurs contenciós administratiu interposat per aquesta fundació contra la Resolució de 3 de març de 2023 de la Conselleria d'Indústria, Ocupació i Promoció Econòmica del Principat d'Astúries, per la qual es va desestimar el recurs d'alçada formulat contra la Resolució del Servei Públic d'Ocupació del Principat d'Astúries que havia posat fi al procediment de revocació parcial i reintegrament de la subvenció concedida per a l'execució d'accions de formació per a l'ocupació adreçades a persones desocupades durant els anys 2017 i 2018.

10. [Sentència 936/2026](#), de 20 de juliol, de la Secció 2a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual s'acorda que no procedeix el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal i defensa de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona contra la Sentència dictada, en data 14 de desembre de 2023, pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 4 de Barcelona, que va estimar el recurs 392/2023 contra la resolució de 29 de juny de 2023 del Servei Central de Recaptació de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona, i per la qual es fixa el criteri jurisprudencial respecte que «en els **comptes corrents bancaris on s'efectuï habitualment l'abonament de sous, salaris i pensions, el saldo disponible en la data de l'embargament** (deduït l'import de l'últim abonament en concepte de sous, salaris i pensions que s'han de considerar inembargables) també s'ha de considerar **inembargable** en tenir el seu origen en l'abonament de percepcions anteriors de la mateixa naturalesa, llevat que existeixin ingressos procedents d'altres fonts diferents»; reiterant així la doctrina fixada per la Sentència del Tribunal Suprem núm. 920/2026, de 15 de juliol.

La Secció 2a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem acorda que no procedeix i desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal i defensa de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona contra la Sentència dictada el 14 de desembre de 2023 pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 4 de Barcelona, que va

estimar el recurs contenciós administratiu interposat per l'interessat contra la Resolució de 29 de juny de 2024 adoptada pels Serveis Centrals de Recaptació del citat organisme autònom, declarant-la ajustada a dret.

Així mateix, la sentència, en el seu fonament jurídic quart, amb motiu de la resolució de la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència, reitera la doctrina fixada per la Sentència del Tribunal Suprem núm. 920/2026, de 15 de juliol, en el sentit que «en un compte on s'efectua habitualment l'abonament de sous, salaris i pensions, el saldo disponible en la data de l'embargament (deduït l'import de l'últim abonament en concepte de sou, salari o pensió) també s'ha de considerar inembargable, en tenir el seu origen en l'abonament de percepcions de la mateixa naturalesa, llevat que existeixin ingressos procedents d'altres fonts».

Els antecedents de la sentència són els següents:

- Per resolució del Servei Central de Recaptació de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona, de 29 de juny de 2024, es va dictar una provisió d'embargament dels comptes corrents del Sr. Fernando per deutes amb l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat derivats de sancions de trànsit corresponents als exercicis 2017-2019.
- Contra aquesta resolució, l'interessat va interposar recurs de reposició, que va ser desestimat pel mateix Servei de Recaptació.

L'embargament es va aplicar a un compte del Sr. Fernando al Banc de Sabadell, en el qual percep una pensió de jubilació derivada d'incapacitat permanent absoluta per import de 966,34 euros mensuals.

- Contra la resolució dels Serveis Centrals de Recaptació de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona, contra la desestimació del recurs de reposició i contra l'embargament practicat, la representació del Sr. Fernando va interposar recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, que va correspondre al Jutjat Contenciós Administratiu número 14 de Barcelona, el qual va dictar Sentència en data 14 de desembre de 2024 estimant el recurs interposat.
- Contra aquesta sentència estimatòria, la representació processal i defensa de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona va interposar recurs de cassació davant la Sala Tercera del Tribunal Suprem dins de termini i amb compliment dels requisits exigits per la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

- La Secció d'Admissió de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 3 de desembre de 2025, va acordar:
 - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
 - Declarar que la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a:

«Determinar si, en un compte on s'efectua habitualment l'abonament de sous, salaris o pensions, el saldo disponible en la data d'un embargament (deduït l'import de l'últim abonament en concepte de sous, salaris o pensions que s'han considerat inembargables) és íntegrament susceptible d'embargament amb independència que tingui el seu origen en l'abonament de percepcions anteriors de la mateixa naturalesa.»
 - Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació l'article 171.3 de la Llei general tributària i els articles 607 i concordants de la Llei d'enjudiciament civil.

La sentència, després d'analitzar les al·legacions de les parts i estudiar la doctrina establerta en una sentència de la Sala Tercera del Tribunal Suprem de data 15 de juliol de 2026 (STS 920/2026), en un supòsit idèntic, estableix els arguments jurídics següents:

- La normativa tributària estableix regles diferents per practicar embargaments en funció de la naturalesa dels béns o drets sobre els quals recaigui la trava. Així, en el cas dels embargaments de sous, salaris o pensions, la finalitat del legislador és garantir la subsistència del contribuent i de la seva família, emparada per l'article 35.1 de la Constitució espanyola i per la normativa processal civil continguda a l'article 607 de la Llei d'enjudiciament civil, a la qual es remet l'article 171.3 de la Llei general tributària, establint límits d'inembargabilitat en funció de la quantia percebuda i referenciats al salari mínim interprofessional. No obstant això, quan es tracta d'embargar saldos bancaris, la totalitat del seu import pot ser objecte de trava, tal com estableixen l'article 592.2.1r de la Llei d'enjudiciament civil i l'article 169.2.a) de la Llei general tributària.
- El problema sorgeix quan es pretén embargar el saldo d'un determinat compte bancari en el qual s'efectuen periòdicament ingressos de sous, salaris o pensions, ja que cal determinar si allò embargat són efectivament sous, salaris o pensions, cas en què s'han de respectar els límits d'inembargabilitat establerts

per a aquests conceptes, o si, per contra, l'objecte de la trava és únicament estalvi, supòsit en què no existeix cap quantitat inembargable.

A aquests efectes, l'article 171.3 de la Llei general tributària, després d'establir que quan en un compte corrent s'abonin sous o salaris s'han de respectar les limitacions de la Llei d'enjudiciament civil respecte de la quantia que tingui la consideració de sou, salari o pensió, introdueix una clàusula segons la qual tindrà aquesta consideració «l'import ingressat en aquest compte per aquest concepte en el mes en què es practiqui l'embargament o, si no n'hi ha, en el mes anterior».

- En cas que l'import percebut sigui inferior al salari mínim interprofessional, el fet de no haver estat consumit durant el mateix mes en què es va percebre no pot comportar que sigui embargat, ja que això vulneraria les normes reguladores de la inembargabilitat.

Això planteja el dubte de si ha de prevaler la inembargabilitat dels sous, salaris o pensions, encara que no hagin estat consumits durant el mes corresponent i figurin com a romanent en el saldo bancari, o si, per contra, s'ha d'admetre que el contribuent que manté un romanent no consumit en aquell termini passa a disposar d'un estalvi embargable sense limitacions.

La Sala Tercera, en la seva sentència de 15 de juliol de 2026, va arribar a la conclusió, d'acord amb el canvi de criteri del TEAC, de la inembargabilitat d'aquest romanent. És a dir, no és susceptible d'embargament íntegre el saldo disponible en la data de l'embargament una vegada deduït l'import de l'últim abonament percebut en concepte de sous, salaris o pensions que s'han de considerar inembargables.

Consegüentment, i en línia amb el criteri del TEAC expressat en la seva resolució de 18 de juny de 2025, l'article 171.3 de la Llei general tributària s'ha d'interpretar conjuntament amb l'article 607 de la Llei d'enjudiciament civil, de manera que el sou, salari o pensió inembargable manté aquesta condició sense límit temporal i amb independència de la forma de percepció, ja que la part inembargable del sou és necessària per atendre les necessitats bàsiques i personals del contribuent i de la seva família. La seva transformació en estalvi pel fet de no haver estat gastada abans de l'ingrés de la mensualitat següent en el mateix compte bancari resulta contrària al sentit de l'article 171.3 de la Llei general tributària en connexió amb l'article 607 de la Llei d'enjudiciament civil. Dit d'una altra manera, en cas de mantenir-se el sou, salari o pensió en un compte corrent, l'import inembargable no pot considerar-se en cap cas estalvi, ja que fer-ho contravindria el mandat de l'esmentat article 607 de la Llei d'enjudiciament civil.

D'acord amb aquests arguments, la sentència resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en els termes següents:

«En un compte on s'efectua habitualment l'abonament de sous, salaris o pensions, el saldo disponible en la data de l'embargament (deduït l'import de l'últim abonament en concepte de sous, salaris o pensions que s'han de considerar inembargables) també s'ha de considerar inembargable, atès que té el seu origen en l'abonament de percepcions anteriors de la mateixa naturalesa, llevat que existeixin ingressos procedents d'altres fonts diferents.»

Aplicant aquesta doctrina al cas d'actuacions, la Secció 2a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem declara que no procedeix i desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal i defensa de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona contra la sentència dictada el 14 de desembre de 2023 pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 4 de Barcelona, que va estimar el recurs contenciós administratiu núm. 392/2023 contra la resolució de 29 de juny de 2023 del Servei Central de Recaptació de l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona; sentència que confirma per ser conforme a dret i en la qual fixa la doctrina jurisprudencial en els termes exposats anteriorment.

11. [Sentència 938/2026](#), de 20 de juliol de 2026, de la Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual es desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la mercantil «Iberdrola, S.A.U.» i per la representació processal de l'Ajuntament de Casares contra la sentència de 14 de desembre de 2024 dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, que confirma i estableix doctrina jurisprudencial per la qual es ratifica la jurisprudència anterior del Tribunal Suprem segons la qual **els instruments de desplegament dels plans urbanístics són nuls de ple dret per manca de norma habilitant** i, en conseqüència, **aquesta nul·litat no és convalidable amb la publicació posterior del pla**.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- El Ple de l'Ajuntament de Casares, en sessió de 9 de desembre de 2005, va aprovar definitivament el Pla parcial dels sectors RU-6 i RU-8 de la finca «Camarate».
- El Ple de l'Ajuntament de Casares, en sessió d'1 d'agost de 2019, va aprovar definitivament l'Estudi de detall de la parcel·la UAD-3 dels sectors RU-6 i RU-8 «Camarate».

Cal tenir en compte que les normes subsidiàries de planejament de Casares havien estat aprovades definitivament el 7 de març de 1986, mitjançant acord publicat al Butlletí Oficial de la Província el 12 de juny de 1986, però sense la

publicació íntegra del seu contingut normatiu. Aquesta publicació íntegra no es va produir fins al 25 de febrer de 2015.

Així, el Pla parcial dels sectors RU-6 i RU-8 de la finca «Camarate», objecte d'impugnació indirecta, va ser aprovat definitivament el 9 de desembre de 2005, és a dir, quan encara no s'havia produït la publicació íntegra de les normes subsidiàries.

Per la seva banda, l'Estudi de detall de la parcel·la UAD-3 dels sectors RU-6 i RU-8, també objecte d'impugnació indirecta, va ser aprovat l'1 d'agost de 2019, és a dir, després de la publicació íntegra de les normes subsidiàries.

- Contra aquests acords plenaris, el Sr. Samuel va interposar recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, que mitjançant sentència de 14 de desembre de 2023 va estimar el recurs.
- Contra aquesta sentència, la Secció 1a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 30 d'octubre de 2024, va acordar:
 - Admetre a tràmit els recursos de cassació interposats per la representació processal de l'Ajuntament de Casares i per la representació processal de la mercantil «Iberdrola, S.A.U.» i declarar-los d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
 - Declarar que la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a determinar:

«Si, amb ocasió d'un recurs en què es procedeix a la impugnació indirecta d'un instrument de planejament urbanístic, és possible fonamentar-la en l'omissió de tràmits en l'aprovació de l'instrument de planejament general del qual deriva, aclarint la jurisprudència de la Sala sobre la impugnació indirecta de disposicions generals.»
 - Identificar com a norma jurídica que, en principi, ha de ser objecte d'interpretació l'article 26 de la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, sens perjudici que la sentència pugui estendre's a altres preceptes si així ho exigeix el debat final del recurs.

La sentència, després d'analitzar les al·legacions de les parts i diverses sentències anteriors de la mateixa Sala, entre les quals les de 19 de juliol de 2012, 25 d'octubre de 2012, 22 de novembre de 2012, 26 de setembre de 2013, 8 de gener de 2014 i 20 de febrer de 2017, estableix els fonaments jurídics següents:

- Els plans urbanístics tenen naturalesa reglamentària i, com a normes jurídiques, han de ser objecte de publicació oficial per exigència del principi de publicitat de les normes establert a l'article 9.3 de la Constitució espanyola.
- La publicació és un pressupòsit d'eficàcia, no de validesa. Tanmateix, d'acord amb l'article 2.1 del Codi civil, l'article 70.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i l'article 52.1 de l'antiga Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, les normes no entren en vigor ni produeixen efectes fins que no s'hagin publicat íntegrament.
- No n'hi ha prou amb la publicació de l'acord d'aprovació del planejament, sinó que aquesta publicació ha d'incloure íntegrament la normativa urbanística corresponent.

D'acord amb aquests fonaments jurídics, la sentència resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en el sentit següent:

«Els instruments de desplegament de plans ineficaços són nuls de ple dret per manca de norma habilitant i, per això, aquesta nul·litat no és convalidable mitjançant la publicació posterior del pla.»

Aplicant aquesta doctrina al cas de les actuacions, la sentència conclou desestimant íntegrament el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per les representacions processals de l'Ajuntament de Casares i de la mercantil «Iberdrola, S.A.U.» contra la sentència de 14 de desembre de 2024 dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, que confirma per ajustar-se a dret.

12. [Sentència 950/2026](#), de 21 de juliol de 2026, de la Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual es desestima el recurs contenciós administratiu interposat per la representació processal del Sr. Miguel Ángel contra l'Acord del Consell de Ministres, de 22 de juliol de 2025, pel qual es va desestimar la seva **sol·licitud d'indult**.

La Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem desestima íntegrament el recurs contenciós administratiu interposat per la representació processal del Sr. Miguel Ángel contra l'Acord del Consell de Ministres, de 22 de juliol de 2025, pel qual es va denegar la seva sol·licitud d'indult, declarant-ne la conformitat a dret i ratificant la doctrina jurisprudencial de la Sala Tercera del Tribunal Suprem en relació amb la naturalesa jurídica dels indults com a actes de gràcia i no com a actes administratius discrecionals.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- La representació processal del Sr. Miguel Ángel va interposar recurs contenciós administratiu contra l'Acord del Consell de Ministres, de 22 de juliol de 2025, pel qual es va denegar la seva sol·licitud d'indult respecte de la condemna imposada en el procediment previ 221/2018, amb executòria 98/2024-Z, pel Jutjat d'Instrucció núm. 14 de Barcelona i confirmada per la Secció 6a de l'Audiència Provincial de Barcelona mitjançant sentència de 15 de maig de 2021.

En aquesta resolució es va condemnar el recurrent com a autor d'un delictes contra la salut pública referit a substàncies que no causen un greu perjudici a la salut i d'un delictes d'associació il·lícita, imposant-li respectivament una pena d'un any de presó i multa de 20.000 euros, i una pena de dos anys de presó i multa de dotze mesos amb una quota diària de sis euros, així com la pena accessòria d'inhabilitació especial per a l'exercici del dret de sufragi passiu durant el temps de les condemnes i el pagament de les costes processals.

- Aquesta sol·licitud d'indult va ser denegada per Acord del Consell de Ministres de 22 de juliol de 2025, en considerar que la concessió o denegació d'un indult no té la naturalesa d'acte administratiu, ja que no és adoptada pel Govern en exercici d'una potestat administrativa.

En conseqüència, la notificació de l'acord denegatori s'esgota en la mera comunicació de la decisió adoptada, comunicació que en aquest cas es va efectuar a través de la Secció 6a de l'Audiència Provincial de Barcelona.

- Contra aquesta denegació, l'interessat va interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Suprem, que, per raó de la matèria, es va substanciar davant la Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem.

Un cop practicats tots els tràmits processals i examinades les al·legacions de les parts, així com la interpretació de la Llei de 18 de juny de 1870 per la qual s'estableixen regles per a l'exercici de la gràcia d'indult, la sentència estableix els fonaments jurídics següents:

- La jurisprudència del Tribunal Suprem ha declarat reiteradament que els acords denegatoris de la concessió d'indults constitueixen actes de gràcia, categoria diferenciada dels actes administratius discrecionals, i que, com a tals, només poden ser objecte de control judicial respecte de determinats aspectes concrets.

Aquesta doctrina es troba recollida, entre d'altres, a la Sentència del Tribunal Suprem 1271/2021, de 27 d'octubre, així com a les sentències de 30 de gener

de 2014, 14 de novembre de 2014, 28 de maig de 2015 i 13 de novembre de 2015, totes relatives a la denegació de sol·licituds d'indult.

- Les sentències esmentades fixen com a doctrina jurisprudencial els criteris següents:
 - El control judicial no pot projectar-se sobre les raons d'oportunitat o de conveniència que justifiquen la decisió governamental.
 - El control judicial només pot estendre's als elements reglats del procediment.
 - El control judicial no pot comprendre la valoració dels requisits de caràcter substantiu que determinen la concessió o denegació de l'indult.

Així mateix, la sentència afirma que la doctrina consolidada del Tribunal Suprem considera que la concessió o denegació d'un indult constitueix una manifestació del dret de gràcia i no una excepció sotmesa als mateixos estàndards de motivació exigibles als actes administratius ordinaris.

Per això, no és exigible una motivació específica de les raons de la denegació, atès que aquesta obligació no es desprèn de la vigent Llei de 18 de juny de 1870 per la qual s'estableixen regles per a l'exercici de la gràcia de l'indult.

De conformitat amb aquesta doctrina jurisprudencial, que la sentència ratifica expressament per al cas de les actuacions, la Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem desestima íntegrament el recurs contenciós administratiu interposat pel Sr. Miguel Ángel contra l'Acord del Consell de Ministres de 22 de juliol de 2025, que confirma per ajustar-se a dret i a la doctrina jurisprudencial consolidada del Tribunal Suprem en matèria d'indults.

13. [Sentència 997/2026](#), de 28 de juliol de 2026, de la Secció 5a de la Sala Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, per la qual desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de la mercantil «Josel, S.L.U.» contra la Sentència, d'11 de juliol de 2024, dictada per la Secció 3a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya referent a l'acord de l'Ajuntament de Barcelona pel qual es va aprovar definitivament el **Registre de solars sense edificar** i contra la resolució de l'Ajuntament de Barcelona per la qual s'aprova definitivament la Instrucció reguladora dels Solars sense edificar del municipi de Barcelona, ratificant que en els procediments d'elaboració, tramitació i aprovació de disposicions de caràcter general l'**omissió del tràmit de consulta pública prèvia** pot ser **substituïda posteriorment pel tràmit d'exposició al públic en matèria**

d'instruments d'ordenació urbanística, en tenir aquests un procediment d'aprovació, modificació i revisió específic en la seva normativa especial.

Els antecedents de la sentència són els següents.

- Per resolució, de 10 de maig de 2019, de l'Ajuntament de Barcelona, es va aprovar definitivament el Registre de solars sense edificar.
- Per resolució de l'Ajuntament, en sessió de data 23 de maig de 2019, es va acordar aprovar definitivament la Instrucció reguladora del Registre de solars sense edificar del municipi de Barcelona.
- Ambdues resolucions van ser objecte d'un recurs contenciós administratiu interposat per la representació processal de la mercantil «Josel, S.L.U.».

Recurs que va correspondre i es va substanciar davant el Jutjat Contenciós Administratiu número 13 de Barcelona, que va acordar no admetre'l a tràmit per manca de competència objectiva.

- L'esmentada entitat mercantil va interposar recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que es va substanciar davant la Secció 3a.

La Secció 3a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va dictar Sentència, en data 11 de juliol de 2024, desestimant íntegrament l'esmentat recurs contenciós administratiu.

- La representació processal de l'esmentada entitat mercantil va interposar recurs de cassació davant del Tribunal Suprem contra la Sentència d'11 de juliol de 2024 dictada per la Secció 3a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, per la qual es va desestimar el recurs contenciós administratiu interposat contra la Resolució de l'Ajuntament de Barcelona, de 19 de maig de 2019, per la qual es va aprovar definitivament el registre de solars sense edificar de l'Ajuntament de Barcelona i, així mateix, contra la resolució de l'Ajuntament de Barcelona, de 23 de maig de 2019, per la qual es va aprovar definitivament la Instrucció reguladora del Registre de solars sense edificar del municipi de Barcelona.
- La Secció 1a (d'Admissió) de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 25 de juny de 2025, va acordar:
 - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.

- Declarar que la qüestió que planteja el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a:

«Determinar si l'omissió del tràmit de consulta prèvia a l'elaboració d'una disposició de caràcter general previst a l'article 133.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, pot ser posteriorment substituït pel tràmit d'informació pública.»

- Identificar com a norma jurídica que, en principi, ha de ser objecte d'interpretació l'article 133.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, per la qual es regula el procediment administratiu comú de les administracions públiques, sens perjudici que la sentència pugui estendre's a altres preceptes si així ho exigeix el resultat final del debat del present recurs.

La Secció 5a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, després d'analitzar les al·legacions d'ambdues parts, arriba a la conclusió, com a resposta a la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència, que el tràmit previ de consulta pública en els procediments d'elaboració, tramitació i aprovació d'una disposició general pot ser substituït pel tràmit posterior d'exposició al públic, d'acord amb els arguments jurídics següents:

- Que els preceptes bàsics per resoldre la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència plantejada en les presents actuacions són l'article 133 i la disposició addicional primera de la LPACAP.

- Que l'article 133.1 de la LPACAP estableix literalment que:

«1. Amb caràcter previ a l'elaboració del projecte o avantprojecte d'una llei o d'un reglament, se substanciarà una consulta pública, a través del portal web de l'Administració competent, en què es recaptarà l'opinió dels subjectes i de les entitats més representatives potencialment afectades per la futura norma sobre:

a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.

b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació.

c) Els objectius de la norma.

d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

(...).»

- Que la disposició addicional primera de l'esmentada LPACAP assenyala que:

«1. Els procediments administratius regulats en lleis especials per raó de la matèria que no exigeixin alguns dels tràmits previstos en aquesta llei o regulin tràmits addicionals o diferents es regiran, pel que fa a aquests, pel que disposin les esmentades lleis especials.»

- Del tenor dels preceptes anteriorment citats es pot inferir que el tràmit de consulta prèvia, establert imperativament per la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, no resulta exigible amb caràcter general en aquells casos en què una normativa sectorial, com és el cas de la normativa urbanística, regula un procediment específic per a l'aprovació, modificació o revisió dels instruments urbanístics.

Aquesta és la línia jurisprudencial seguida, entre d'altres, per la Sentència del Tribunal Suprem núm. 133/2023, de 6 de febrer.

- Que en l'àmbit urbanístic, la legislació sectorial, actualment competència de les comunitats autònomes, contempla una normativa que regula detalladament la matèria, de manera que la regulació d'un procediment específic per a l'aprovació, modificació i revisió dels instruments d'ordenació urbanística desplaça la normativa general d'aprovació de les disposicions de caràcter general.

Així, la Sentència del Tribunal Suprem de 30 de setembre de 2008 va declarar la nul·litat de l'aprovació d'uns instruments d'ordenació urbanística, justament per l'omissió del tràmit de participació ciutadana, però no per vulneració de la normativa estatal aleshores vigent en matèria de procediment per a l'aprovació de normes reglamentàries, sinó per vulneració de la mateixa normativa, també estatal en aquell moment, en matèria d'urbanisme.

En conseqüència amb els arguments jurídics anteriorment exposats, la sentència resol la qüestió cassacional objectiva suscitada en aquest cas en el sentit que no regeix en els procediments d'aprovació dels instruments d'ordenació urbanística la normativa continguda en la Llei del procediment administratiu comú de les administracions públiques per als procediments d'aprovació de disposicions reglamentàries, sens perjudici que hi pugui haver remissió expressa a la normativa autonòmica.

En el mateix sentit es va pronunciar la Sentència del Tribunal Suprem núm. 869/2023, de 26 de juny.

A tall de conclusió, i aplicant la doctrina assenyalada anteriorment, la Secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, en aquesta sentència, resol que no procedeix i desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de la mercantil «Josel, S.L.U.» contra la Sentència d'11 de juliol de 2024 dictada per la

Secció 3a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que confirma per ser ajustada a dret.

I, en conseqüència, declara la legalitat, per ajustar-se a dret, de la resolució de 10 de maig de 2019 de l'Ajuntament de Barcelona per la qual es va aprovar definitivament el Registre de solars sense edificar del municipi de Barcelona i de la resolució del mateix Ajuntament, de data 23 de maig de 2019, per la qual es va aprovar definitivament la Instrucció reguladora del Registre de solars sense edificar del municipi de Barcelona.

1. [Interlocutòria](#) de 10 de setembre de 2026, de la Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual s'acorda, per majoria, la **suspensió cautelar de la inscripció al Cens Electoral de Residents Absents (CERA) o dels drets electorals de les persones ja inscrites** fins que es dicti sentència sobre el fons de l'assumpte, respecte de les persones a les quals s'hagi atorgat la nacionalitat espanyola a l'empara del dret d'opció previst a la disposició addicional vuitena.1, incís primer, de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, deixant fora de la mesura cautelar de suspensió les persones que acreditin el compliment de l'esmentada llei mitjançant l'aportació d'un certificat expedit pels titulars dels registres consulars que acreditin que són fills o filles o nets o netes de persones que originàriament haguessin estat espanyoles i que haguessin patit exili per raons polítiques, ideològiques o de creença, o d'orientació o condició sexual, i que haguessin perdut la nacionalitat espanyola, sense que es pugui aplicar la presumpció establerta a la Directriu setena, IV.3.5.d) de la Instrucció de la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública, de 25 d'octubre de 2022. Així mateix, contempla una sèrie d'ordres adreçades a la Junta Electoral Central i a l'Oficina del Cens Electoral.

La Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, en el marc del procediment corresponent al recurs contenciós administratiu interposat per l'Associació «Iustitia Europa», el 21 de juliol de 2026, contra l'Acord núm. 204/2026, de 16 de juliol, de la Junta Electoral Central, recaigut en l'expedient relatiu a la interpretació i aplicació de la disposició addicional vuitena, incís primer, de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de memòria democràtica, efectuada per la Instrucció de la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública (DGSJFP) sobre l'exercici del dret d'opció a la nacionalitat espanyola establert en l'esmentada disposició addicional vuitena de la Llei de memòria democràtica, acorda com a mesura cautelar suspendre la inscripció al Cens Electoral de Residents Absents (CERA) o els drets electorals de les persones ja inscrites en aquest cens fins al moment en què es dicti sentència sobre el fons del recurs, així com la suspensió cautelar respecte de les persones a les quals s'hagi atorgat la nacionalitat espanyola en virtut del dret d'opció previst a la disposició addicional vuitena de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de memòria democràtica.

No obstant això, exclou de la mesura cautelar de suspensió aquelles persones que acreditin el compliment de l'esmentada llei mitjançant l'aportació d'un certificat expedit pels titulars dels registres consulars que acrediti que són fills o filles o nets o netes de persones que originàriament haguessin estat espanyoles i que haguessin patit exili per raons polítiques, ideològiques o de creença, o d'orientació o condició sexual, i que haguessin perdut o renunciat a la nacionalitat espanyola, sense que es pugui aplicar la presumpció establerta a la Directriu setena, IV.3.5.d) de la Instrucció de la DGSJFP, de 25 d'octubre de 2022. Així mateix, dicta una sèrie d'ordres dirigides directament a la Junta Electoral Central i a l'Oficina del Cens Electoral, en els termes que posteriorment s'exposaran.

Els antecedents de la interlocutòria són els següents:

- El dia 21 de juliol de 2026, la representació processal de l'Associació «Iustitia Europa» va presentar un escrit interposant recurs contenciós administratiu contra l'Acord de la Junta Electoral Central, de 16 de juliol de 2026, recaigut en l'expedient relatiu a la interpretació i aplicació de la disposició addicional vuitena, incís primer, de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, efectuada per la Instrucció de la DGSJFP, de 25 d'octubre de 2022, sobre l'exercici del dret d'opció a la nacionalitat espanyola establert en l'esmentada disposició addicional vuitena.
- En aquest escrit d'interposició del recurs contenciós administratiu es va sol·licitar un conjunt de mesures cautelars, principalment la suspensió de l'eficàcia dels efectes estrictament censals derivats de la Instrucció de 25 d'octubre de 2022 de la DGSJFP pel que fa a la tramitació de noves altes automàtiques al CERA derivades de la Llei de memòria democràtica, limitant-se únicament a aquells supòsits en què l'adquisició de la nacionalitat espanyola s'hagi fonamentat en la presumpció d'exili o en interpretacions ja emparades legalment i que no disposin de proves documentals suficients de la causa legal.

També se sol·licita com a mesura cautelar l'adopció d'una sèrie d'ordres per part del Tribunal Suprem dirigides a la Junta Electoral Central i a l'Oficina del Cens Electoral.

Els arguments jurídics en què es fonamenta la sol·licitud de mesures cautelars són els següents:

- S'assenyala com a objectiu de les mesures cautelars sol·licitades la necessitat de «suspendre provisionalment la tramitació de noves altes automàtiques al CERA».

- Es justifica l'existència del «fumus boni iuris» de la tutela judicial sol·licitada en els arguments jurídics discrepants exposats en el vot particular formulat contra l'Acord de la Junta Electoral Central impugnat, subscrit per quatre vocals de la JEC, els quals sostenen l'existència d'una actuació ultra vires de la Instrucció i, segons el seu parer, l'obligació de l'Administració electoral d'establir «un dic de contenció davant el trasllat automàtic al cens electoral».
 - Es fa referència al «periculum in mora», que es manifesta en el fet que «l'actualització periòdica del cens, unida a la proximitat de processos electorals, determina que, si es consoliden les altes qüestionades i es materialitza el sufragi actiu, es generaria un dany estructural irreversible», de manera que una eventual sentència estimatòria resultaria «materialment inexecutable i merament declarativa».
 - Es posa de manifest la necessitat de ponderar els interessos en conflicte i la proporcionalitat de les mesures cautelars que s'han d'adoptar. En aquest sentit, es manté que «davant del mer interès burocràtic de l'Administració a mantenir un automatisme comunicatiu interorgànic, preval de manera absoluta l'interès públic constitucional en la integritat, objectivitat i transparència del procés democràtic».
- La lletrada de les Corts Generals, en representació i defensa de la Junta Electoral Central, es va oposar a l'adopció de les mesures cautelars sol·licitades per la part recurrent.
 - Mitjançant providència de 27 de juliol de 2026, la Sala va acordar la celebració de vista oral pública per escoltar les parts personades, assenyalant el dia 7 de setembre de 2026 per a la seva celebració.
 - També es va personar posteriorment l'Advocacia de l'Estat, que no va tenir ocasió de presentar al·legacions per escrit abans de la celebració de la vista oral pública. Va comparèixer a la vista i hi va exposar oralment les seves al·legacions, que posteriorment va presentar per escrit, incorporant-se aquest escrit a les actuacions.
 - Una vegada celebrada la vista oral pública, la Secció 4a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem va adoptar, en data 10 de setembre de 2026, la interlocutòria de suspensió cautelar que s'analitza a continuació i que és objecte d'aquesta nota informativa.

Aquesta interlocutòria estableix els raonaments jurídics següents:

- En relació amb la primera al·legació referida a la inadmissibilitat del recurs.

L'Advocacia de l'Estat va sol·licitar la inadmissibilitat del recurs de conformitat amb el que disposa l'article 69 de la LJCA, en considerar que no ens trobem davant d'un acte administratiu.

Davant aquesta al·legació, la Secció 4a de la Sala Tercera, per majoria, entén que l'acord de la JEC és un acte administratiu en el sentit propi de l'article 25 de la LJCA, atès que es tracta d'una resolució expressa i motivada, dictada per un òrgan de l'Administració electoral, com és la Junta Electoral Central, que ha resolt en un sentit determinat, concretament declarant la seva manca de competència respecte de les reclamacions formulades per la part recurrent. Per tant, la Sala no comparteix la tesi de l'Advocacia de l'Estat ni des de la perspectiva que es tracti d'un supòsit d'inactivitat de l'Administració, ja que hi ha hagut una resolució expressa, ni tampoc que es pugui emmarcar dins del dret de petició, atès que l'escrit adreçat a la JEC contenia una denúncia i una sol·licitud d'actuació urgent per part de la Junta en exercici de les seves competències de control i supervisió de l'Oficina del Cens Electoral.

- Pel que fa a l'al·legació relativa a la segona causa d'inadmissibilitat, referida a una suposada desviació processal, la Sala entén que tampoc no concorre aquesta causa, atès que la presumpta alteració dels termes de l'objecte del recurs entre allò sol·licitat en via administrativa i allò invocat en l'escrit d'interposició del recurs contenciós administratiu deriva del mateix contingut de l'expedient administratiu tramitat i del contingut i abast de l'acord de la JEC impugnat, el qual va declarar la seva manca de competència per conèixer del fons de les qüestions plantejades per la recurrent. En conseqüència, no aprecia aquesta causa d'inadmissibilitat.
- En relació amb unes consideracions prèvies, la Sala recorda que, de conformitat amb l'article 1.2 de la Constitució espanyola, «la sobirania nacional resideix en el poble espanyol, del qual emanen els poders de l'Estat» i que, en el marc de la monarquia parlamentària, que és la forma política de l'Estat d'acord amb l'article 1.3 de la Constitució espanyola, caracteritzada per la seva condició de democràcia parlamentària representativa, una de les formes en què es manifesta aquesta voluntat del poble espanyol i, per tant, el principi de sobirania nacional, és la participació dels ciutadans en els assumptes públics, d'acord amb l'article 23.1 de la Constitució espanyola, ja sigui de manera directa o indirecta a través dels representants públics lliurement escollits en processos electorals periòdics mitjançant sufragi universal.

«Per tant, les qüestions que es plantegen, encara que sigui en un moment inicial com és aquesta fase preliminar del procediment i en seu de tutela cautelar, no es limiten al debat sobre els drets de participació política d'un nombre rellevant de persones, ni tampoc queden circumscrites al dret de les persones a adquirir la nacionalitat espanyola i als tràmits d'inscripció en els corresponents registres públics; el que es planteja en aquest procediment, ja des de la seva fase inicial, transcendeix a aspectes molt més rellevants per a l'Estat espanyol i per al dret del poble espanyol a escollir el seu futur. És a dir, ha de ser reflex de la voluntat i del dret d'opció del poble espanyol a decidir el seu futur i a dipositar la seva confiança en uns representants elegits en uns processos electorals nets i desvinculats de qualsevol circumstància, causa o obstacle que pugui perjudicar o posar en risc la lliure i voluntària elecció ciutadana.»

Per això, la Sala afirma que «la veracitat, objectivitat i transparència del procés d'elecció dels representants en els diferents processos electorals ha de regir i ser present en totes les seves fases, des de l'elaboració i actualització del cens electoral, amb la relació exacta i correcta dels ciutadans amb dret de sufragi que poden participar en cada circumscripció electoral, fins al resultat final del procés i l'elecció dels representants».

En aquest mateix sentit, la Sala exposa que, tal com determina l'article 29.1 de la LOREG, «L'Oficina del Cens Electoral, integrada a l'Institut Nacional d'Estadística, és l'encarregada de la formació del cens electoral i exerceix les seves competències sota la supervisió de la Junta Electoral Central». És a dir, correspon a l'Oficina del Cens Electoral, dependent orgànicament de l'INE, però també vinculada funcionalment a la JEC, l'exercici d'aquestes competències sota la seva supervisió i control.

Per tant, correspon a l'Oficina del Cens Electoral, sota la dependència funcional de la JEC, l'elaboració del cens electoral general i també l'elaboració i actualització del Cens Electoral de Residents Absents (CERA). A més, d'acord amb els articles 8.1 i 8.3 de la LOREG, l'Administració electoral, a través de la Junta Electoral Central, no només exerceix la direcció i supervisió de l'Oficina del Cens Electoral, sinó que té igualment la finalitat de garantir, en els termes de la mateixa LOREG, la transparència i objectivitat del procés electoral i el principi d'igualtat.

- Pel que fa al plantejament i delimitació de l'objecte sobre el qual es poden establir mesures cautelars, la Sala afirma que el procediment està integrat per tres fases: una primera fase relativa al procediment de nacionalització mitjançant l'exercici del dret d'opció en els supòsits previstos a la disposició addicional vuitena de la Llei de memòria democràtica; una segona fase relativa a la inscripció i

corresponent alta al CERA; i una tercera i última fase referida a l'adscripció de la nova persona amb nacionalitat espanyola a una de les circumscripcions electorals, que no s'ha d'oblidar que són les províncies.

Tant l'escrit d'interposició del recurs com les al·legacions de les parts exclouen la primera fase. Per aquest motiu, l'objecte de la interlocutòria sobre mesures cautelars queda limitat a les altres dues fases i, molt especialment, a la inscripció i alta al CERA de les persones ja nacionalitzades en virtut de la disposició addicional vuitena, apartat 1, de la Llei 20/2022, de memòria democràtica, i de la Instrucció de la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública de 25 d'octubre de 2022.

La interlocutòria, després d'analitzar la doctrina consolidada sobre les mesures cautelars establerta, entre d'altres, a les interlocutòries del Tribunal Suprem de 19 de febrer de 2019, de 23 de setembre de 2025 i, especialment, a la recent interlocutòria de 25 de març de 2026, procedeix a examinar les mesures cautelars proposades en les actuacions.

- La Sala recorda i fa seva la doctrina general sobre les mesures cautelars, de conformitat amb les interlocutòries del Tribunal Suprem de 19 de febrer de 2019, de 17 de desembre de 2024, de 23 de setembre de 2025 i, especialment, amb la recent interlocutòria de 26 de març de 2026, en les quals es configura el concepte i contingut de les mesures cautelars en els termes següents:
 - La regulació de les mesures cautelars en el procés contenciós administratiu es troba inclosa dins del capítol II del títol VI i s'integra per un sistema general (articles 129 a 134 de la LJCA) i per dos sistemes especials (articles 135 i 136), que es caracteritzen per les notes següents:
 - Es fonamenta en un supòsit clar i evident d'existència de periculum in mora. Així, l'article 130.1, segon incís, assenyala que «la mesura cautelar només es podrà acordar quan l'execució de l'acte o l'aplicació de la disposició de caràcter general pugués fer perdre la finalitat legítima del recurs».
 - Com a conseqüència del requisit anterior, s'exigeix una valoració i ponderació detallada de l'interès general o dels interessos de tercers.
 - Ambdós criteris legals s'han d'aplicar, en tot cas, sense perjudicar el fons de l'assumpte, ja que, com a regla general, en el moment processal de l'adopció de mesures cautelars es desconeixen i no es disposa dels

elements necessaris per efectuar un judici sobre el fons del recurs contenciós administratiu.

- En segon lloc, en les interlocutòries sobre suspensió cautelar es continua tenint en compte la teoria denominada «aparença de bon dret» («fumus boni iuris»), d'acord amb l'article 728 de la Llei d'enjudiciament civil, la qual permet, dins del marc de provisionalitat, en l'àmbit de la peça separada i sense prejudicar el que finalment es decideixi a la sentència, valorar la solidesa dels arguments jurídics de la pretensió a efectes exclusius de tutela cautelar.
 - En tot cas, és necessària una motivació adequada de les mesures cautelars que s'adoptin.
 - La sol·licitud d'adopció de mesures cautelars es pot formular en qualsevol moment del procediment i, en tot cas, abans que es dicti sentència.
 - La llei permet acordar les mesures cautelars que siguin adequades per evitar o pal·liar perjudicis a l'interès públic.
- Pel que fa a les mesures cautelars proposades per l'entitat recurrent, la Sala entén que compleixen els criteris i requisits legals establerts per la doctrina per a l'adopció de mesures cautelars. A més, en aquest cas, sense poder entrar en el fons del recurs, aprecia una vinculació entre el recurs interposat i allò que denomina «la transparència del procés electoral, la confiança pública en la correcta formació del cos electoral i la legitimitat democràtica de les institucions resultants».

Per tot l'exposat, la Sala atribueix a aquest incident de mesures cautelars una significació especial i considera necessari, per valorar i ponderar adequadament els interessos concurrents, endinsar-se en determinats aspectes que pertanyen al fons de l'assumpte.

La Sala, després d'analitzar les al·legacions de les parts i del Ministeri Fiscal i després d'examinar i aplicar la doctrina general sobre mesures cautelars, acorda per majoria estimar la mesura cautelar sol·licitada per la part recurrent, la qual produirà efectes a partir de la notificació d'aquesta interlocutòria de 10 de setembre de 2026, en els termes següents:

- Respecte de les persones que hagin obtingut la nacionalitat espanyola d'origen per l'exercici del dret d'opció previst a la disposició addicional vuitena, apartat 1, incís primer, de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de memòria democràtica, i encara no hagin estat inscrites al Cens Electoral de Residents Absents a

l'estranger, es continuarà la tramitació del corresponent expedient d'inscripció fins a la seva finalització. Un cop finalitzat l'expedient, **se suspèn** la inscripció en l'esmentat Cens fins que es dicti sentència en aquest procediment.

- Respecte de les persones que, havent obtingut la nacionalitat espanyola d'origen per l'exercici del dret d'opció previst a la disposició addicional vuitena, apartat 1, incís primer, de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de memòria democràtica, ja hagin estat inscrites al Cens Electoral de Residents Absents a l'estranger, **se suspèn** els efectes electorals de la seva inscripció en aquest cens per als successius processos electorals que puguin convocar-se fins que es dicti sentència en aquest procediment.
- **No registrarà** la suspensió de la inscripció prevista en els dos apartats anteriors per a les persones respecte de les quals els encarregats dels registres consulars expedixin una certificació acreditativa de la seva condició de nascudes fora d'Espanya, de pare o mare, avi o àvia que originàriament haguessin estat espanyols i que haguessin patit exili per raons polítiques, ideològiques o de creença, o per motius d'orientació o identitat sexual, i que haguessin perdut o renunciat a la nacionalitat espanyola, sense haver aplicat la presumpció establerta a la Directriu setena, IV.3.5.d) de la Instrucció de 25 d'octubre de 2022 de la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública. A aquest efecte, **s'ordena** a la Junta Electoral Central que requereixi immediatament als encarregats dels registres consulars l'emissió d'aquestes certificacions.
- **S'ordena** a l'Oficina del Cens Electoral, per conducte de la Junta Electoral Central, que, respecte de les persones a què es refereixen els apartats 1 i 2 anteriors, procedeixi al desglossament: (i) dels expedients d'inscripció censal procedents de l'aplicació directa dels supòsits d'exili previstos a la disposició addicional vuitena.1, incís primer, de l'esmentada Llei 20/2022; i (ii) dels expedients d'inscripció aprovats a l'empara de la interpretació efectuada per la Instrucció de 25 d'octubre de 2022 de la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública, en aplicació de la Directriu setena, II primer i de la presumpció establerta en l'esmentada Directriu setena, IV.3.5.d) d'aquesta mateixa instrucció. A aquest efecte, **es requereix** a l'Oficina del Cens Electoral, per conducte de la Junta Electoral Central, perquè cursi les instruccions oportunes als registres consulars a fi de procedir a aquest desglossament.
- Mantenir el que va resoldre la Junta Electoral Central en els apartats 5è a 7è del seu acord de 16 de juliol de 2026, en relació amb l'elaboració de l'informe complementari i de la instrucció interessada a l'Oficina del Cens Electoral, en els termes recollits en l'últim dels apartats esmentats. Tanmateix, **es requereix** la Junta Electoral Central perquè, en cas que l'Oficina del Cens Electoral no el

completi, fixi un termini no superior a quinze dies per a l'elaboració i presentació davant la Junta de l'informe complementari requerit. Igualment, **es requereix** la Junta Electoral Central perquè aprovi posteriorment la corresponent instrucció en un termini no superior a deu dies.

14. [Interlocutòria](#) de 10 de setembre de 2026, de la Secció 4a de la Sala Tercera del Tribunal Suprem, per la qual s'acorda estimar les **mesures cautelars** sol·licitades per la formació política VOX en relació amb la **Llei de memòria democràtica («lleis dels nets»)**.

A tall de conclusió del que s'ha exposat anteriorment, aquesta interlocutòria judicial, en la seva decisió, acorda:

- Estimar la mesura cautelar sol·licitada per la formació política recurrent, que esdevindrà efectiva des de la notificació d'aquesta interlocutòria, en els termes següents:
 - Respecte de les persones que hagin adquirit la nacionalitat espanyola d'origen mitjançant l'exercici del dret d'opció previst a la disposició addicional vuitena, apartat 1, incís primer, de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de memòria democràtica, i que encara no hagin estat inscrites en el Cens Electoral de Residents Absents (CERA), continuarà la tramitació del corresponent expedient d'inscripció fins a la seva finalització. Una vegada finalitzat l'expedient, se suspendrà la inscripció en aquest cens electoral fins que es dicti sentència en aquest recurs contenciós administratiu.
 - Respecte de les persones que hagin adquirit la nacionalitat espanyola d'origen mitjançant l'exercici del dret d'opció previst a la disposició addicional vuitena, apartat 1, incís primer, de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de memòria democràtica, i que ja hagin estat inscrites en el Cens Electoral de Residents Absents (CERA), se suspendran els efectes electorals de la seva inscripció en aquest cens per als successius processos electorals que puguin convocar-se, fins que es dicti sentència en aquest procediment.
 - No regirà la suspensió de la inscripció prevista en els dos apartats anteriors respecte de les persones per a les quals els responsables dels registres consulars hagin expedit una certificació acreditativa de la seva condició de nascudes fora d'Espanya, de pare o mare, avi o àvia originàriament espanyols, que haguessin patit exili per raons polítiques, ideològiques, de creença o d'orientació sexual i que haguessin perdut o renunciat a la nacionalitat espanyola, sense haver aplicat la presumpció establerta en la directriu setena (IV.3.5.d) de la Instrucció de 25 d'octubre de 2022 de la

Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública. A aquest efecte, s'ordena a la Junta Electoral Central que requereixi immediatament als responsables dels registres consulars aquestes certificacions.

- Ordenar a l'Oficina del Cens Electoral, a través de la Junta Electoral Central, que, respecte de les persones a què es refereixen els apartats 1 i 2 d'aquesta part dispositiva, procedeixi al desglossament (i) dels expedients d'inscripció censal derivats de l'aplicació directa dels supòsits d'exili previstos a la disposició addicional vuitena.1, incís primer, de la Llei 20/2022. Y (ii) dels expedients d'inscripció iniciats i aprovats a l'empara de la interpretació continguda a la Instrucció de 25 d'octubre de 2022 de la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública, en aplicació de la directriu setena II.1 (IV.3.5.d) de l'esmentada instrucció. A aquests efectes, es requereix la Junta Electoral Central perquè, en cas que l'Oficina del Cens Electoral no ho hagués completat, fixi un termini no superior a quinze dies per a l'elaboració i presentació de l'informe complementari requerit. Així mateix, es requereix la Junta Electoral Central perquè aprovi la corresponent instrucció en un termini no superior a quinze dies.
- Mantenir el que ha resolt la Junta Electoral Central en els apartats 5 i 7 del seu acord de 16 de juliol de 2026 en relació amb l'elaboració d'un informe complementari i amb la instrucció adreçada a l'Oficina del Cens Electoral, en els termes previstos en l'últim dels apartats esmentats; no obstant això, es requereix la Junta Electoral Central perquè, en cas que l'Oficina del Cens Electoral no ho hagués complimentat, fixi un termini no superior a quinze dies per a l'elaboració i presentació de l'informe complementari requerit. Igualment, es requereix la Junta Electoral Central perquè aprovi la corresponent instrucció en un termini no superior a deu dies.
- Atesa la complexitat de les qüestions abordades i els dubtes jurídics suscitats, no escau imposar les costes d'aquest incident.

Tal com s'ha indicat anteriorment, aquesta interlocutòria judicial no va ser aprovada per unanimitat, atès que un dels magistrats va formular vot particular.

TRIBUNALS SUPERIORS DE JUSTÍCIA

SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA

15. [Sentència 365/2026](#), de 23 de juny de 2026, de la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Múrcia, per la qual es desestima

el recurs d'apel·lació interposat per diversos regidors de l'Ajuntament de Cieza (Múrcia) contra la sentència del Jutjat Contenciós Administratiu núm. 4 de Múrcia, de 2 d'agost de 2024, dictada en el procediment especial de protecció de drets fonamentals, en relació amb la **competència per elevar al Ple municipal la proposta de modificació de la determinació del règim de dedicacions i retribucions dels membres de la corporació**, així com sobre la urgència d'aprovació de la moció presentada al Ple de l'esmentat Ajuntament pels grups municipals de VOX i PSOE per a l'adopció de l'acord o moció sobre la modificació de la determinació dels càrrecs que exercirien les seves funcions amb dedicació exclusiva o parcial.

La Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Múrcia desestima el recurs d'apel·lació presentat per diversos regidors pertanyents als grups polítics de VOX i del PSOE contra la sentència dictada, en data 2 d'agost de 2024, en el procediment de protecció de drets fonamentals pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 4 de Múrcia; sentència que confirma íntegrament per ajustar-se a dret.

Aquesta sentència no és ferma, atès que s'hi podrà interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem, sempre que la Secció 1a, d'Admissió, de la Sala Tercera del Tribunal Suprem consideri que concorren els requisits necessaris per declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.

Els antecedents de la sentència, així com les qüestions que s'hi plantegen, són els següents.

- Mitjançant resolució de l'Alcaldia d'1 d'abril de 2024 es va acordar convocar, el dia 4 d'abril de 2024, la sessió del Ple ordinari corresponent al mes d'abril de l'Ajuntament de Cieza (Múrcia), a les 20.00 hores, amb el corresponent ordre del dia.
- El dia anterior a la celebració del Ple ordinari, és a dir, el 3 d'abril de 2024, el grup municipal de VOX, aproximadament a les 19.00 hores, sense procedir-ne al registre previ i sense signar-la en aquell moment, va presentar a l'Alcaldia i als portaveus dels grups polítics presents a l'Ajuntament de Cieza una proposta sobre la determinació dels càrrecs que haurien d'exercir les seves funcions amb dedicació exclusiva o parcial.
- Davant la presentació d'aquest escrit, l'Alcaldia va sol·licitar un informe previ, preceptiu i no vinculant a la Secretaria General sobre l'adequació a la legalitat de la proposta presentada de manera inesperada, sense registre, sense

signatura en aquell moment i presentada a última hora pel grup municipal de VOX.

- La secretària general de l'Ajuntament de Cieza, en compliment de la sol·licitud formulada per l'Alcaldia, va emetre l'informe previ, preceptiu i no vinculant, corresponent, en el qual va exposar les conclusions següents:
 - Que la competència per sotmetre al Ple una proposta relativa a l'establiment o modificació del règim de dedicacions i retribucions dels membres i càrrecs de la corporació correspon exclusivament a l'Alcaldia.
 - Que els grups polítics i altres càrrecs manquen de competència per subscriure una proposta i elevar-la al Ple en relació amb la determinació o modificació del règim de dedicacions i retribucions dels membres i càrrecs de la corporació que exerciran les seves funcions amb dedicació exclusiva o parcial.
 - Que la proposta que, si escau, s'elevi al Ple ha de seguir el procediment corresponent i ser objecte dels informes preceptius dels serveis municipals.
 - Que, a fi d'adequar la tramitació de la proposta presentada pel grup de VOX als procediments establerts normativament i garantir, en tot cas, la validesa i legalitat dels acords que eventualment se sotmetin a l'òrgan plenari, en termes de seguretat jurídica, calia canalitzar-la mitjançant una sol·licitud adreçada a l'Alcaldia.
- De conformitat amb l'informe de la Secretaria General i amb la finalitat d'ajustar-s'hi, una vegada iniciat el Ple ordinari celebrat el 4 d'abril de 2024, l'alcalde va proposar deixar sobre la taula aquest punt de l'ordre del dia.

Tanmateix, sotmesa a votació la proposta de deixar aquest punt sobre la taula, els grups polítics de VOX i PSOE hi van votar en contra, de manera que, d'acord amb el nombre de vots emesos, va resultar rebutjada la proposta de l'Alcaldia relativa a deixar sobre la taula la proposta del grup de VOX sobre la modificació del règim de dedicacions i retribucions dels membres electes que exercirien els seus càrrecs amb dedicació exclusiva o parcial.

- Durant la celebració del Ple, el grup polític de VOX va presentar una modificació de la seva proposta inicial, consistent en la incorporació, a la part dispositiva, d'un nou acord relatiu al fet que «s'incorporés l'expedient corresponent per a l'habilitació de crèdit, si fos necessari, per a l'efectivitat dels acords anteriors».

- Davant aquesta modificació de la proposta inicial, i en el mateix acte de celebració del Ple, un cop finalitzats els punts de l'ordre del dia, el grup polític de VOX va proposar sotmetre a votació el text de la darrera proposta, la qual va ser sotmesa prèviament a votació sobre la seva urgència, que va resultar aprovada amb el quòrum qualificat de majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació.
- Aprovada la urgència, la proposta de VOX va ser sotmesa a debat i votació, i també va resultar aprovada per majoria, amb els vots favorables dels grups polítics de VOX i PSOE.
- Contra aquest acord del Ple municipal celebrat el 4 d'abril de 2024, l'alcalde i els vuit membres electes del grup polític Popular van interposar recurs contenciós administratiu pel procediment especial de protecció de drets fonamentals, que va correspondre al Jutjat Contenciós Administratiu núm. 4 de Múrcia, el qual, mitjançant sentència de 2 d'agost de 2024, va estimar el recurs contenciós administratiu d'acord amb els fonaments jurídics següents:
 - Considera que el procediment especial de protecció de drets fonamentals és ajustat a dret, malgrat l'oposició de la part demandada i del Ministeri Fiscal, en entendre que en aquest cas s'ha produït una vulneració del dret de participació política reconegut a l'article 23.2 de la Constitució espanyola.

Això és així perquè, d'acord amb el que disposa l'article 114 de la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, són objecte del procediment especial de protecció de drets fonamentals els drets reconeguts a l'article 14 i a la Secció Primera del Capítol Segon de la Constitució espanyola, entre els quals s'inclou el dret de participació política en condicions d'igualtat reconegut a l'article 23.2 de la Constitució espanyola.

Aquest dret resulta aplicable al cas, ja que l'accés als càrrecs públics implica, segons la doctrina del Tribunal Constitucional, no només el dret d'accedir-hi, sinó també el dret d'exercir-los pacíficament, amb els mitjans necessaris i sense interferències de cap mena (*ius in officium*).

Això comporta que el dret reconegut a l'article 23.2, en connexió amb el dret reconegut a l'article 23.1 de la Constitució espanyola, quedaria buit de contingut o resultaria ineficaç si el seu titular fos privat d'aquest dret o si aquest fos pertorbat en el seu exercici.

Atès que aquesta situació és precisament la que es produeix en el cas de les actuacions, la sentència conclou que resulta procedent la utilització del procediment especial de protecció de drets fonamentals i, en conseqüència,

confirma la legalitat de la interposició i tramitació de la demanda per aquesta via processal especial.

- En relació amb el fons de la qüestió plantejada sobre la competència de l'Alcaldia dels ajuntaments per presentar i elevar als plens municipals les propostes de determinació o modificació del règim dels membres electes que exerciran els seus càrrecs amb dedicació exclusiva o parcial i del seu règim retributiu, la sentència afirma que l'article 13.4 del Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals atribueix de manera clara i precisa a les alcaldies la competència per proposar la determinació i la modificació del règim de dedicacions i retribucions dels membres de la corporació, i que aquest precepte no deixa marge per a interpretacions que permetin atribuir aquesta competència a altres òrgans municipals si no existeix una delegació expressa o no se segueixen els procediments legalment establerts.

Per la seva banda, l'article 75 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, reforça aquesta atribució en assenyalar que correspon als alcaldes i alcaldesses determinar els càrrecs que poden exercir-se en règim de dedicació exclusiva o parcial, sempre dins dels límits establerts pel Ple i amb la fiscalització prèvia de la Intervenció municipal.

A més, aquestes atribucions no són merament administratives, sinó que formen part de l'ius in officium de l'Alcaldia; és a dir, del conjunt de drets i facultats que configuren el seu estatut jurídic i garanteixen l'exercici ple del càrrec. Tal com ha interpretat el Tribunal Constitucional, aquest dret no només garanteix la facultat d'adoptar decisions dins del seu àmbit competencial, sinó també la protecció davant ingerències il·legítimes en l'exercici de les seves funcions.

- En relació amb la declaració i aprovació de la urgència, la sentència considera:
 - Que la declaració d'urgència de l'acord adoptat pel Ple municipal de 4 d'abril de 2024 constitueix una irregularitat greu, ja que no va estar avalada per una motivació formal i objectiva que justifiqués l'elusió del procediment ordinari, en clara contradicció amb els principis de legalitat i transparència que han de regir l'actuació dels òrgans de govern local.
 - Que la proposta d'urgència ha d'anar sempre acompanyada d'un informe previ que expliqui de manera tècnica i objectiva les raons de la urgència, així com les conseqüències que comportaria no adoptar l'acord de manera immediata, ja que la manca d'aquest informe priva els membres

del Ple de la informació necessària per valorar la procedència o no de tramitar l'assumpte per la via excepcional de la urgència.

- Que la impossibilitat d'avaluar críticament la procedència de tramitar un assumpte per la via d'urgència, com a conseqüència de l'absència de l'informe tècnic previ justificatiu, genera un efecte restrictiu sobre el dret dels membres electes a participar plenament en el debat i en la presa de decisions.
- Que, en aquest cas, la declaració d'urgència va poder ser utilitzada com un instrument per eludir el procediment ordinari, privant l'alcalde no només de la possibilitat de presentar la proposta de determinació o modificació dels càrrecs electes que han d'exercir les seves funcions amb dedicació exclusiva o parcial, sinó també de garantir que les decisions adoptades complissin els requisits legals, formals i reglamentaris necessaris i evitar-ne una eventual declaració de nul·litat.

Per tant, queda clar i manifest que la proposta de determinació o modificació dels càrrecs que han d'exercir les seves funcions amb dedicació exclusiva o parcial no pot ser elevada als plens municipals per cap altre òrgan municipal ni per cap grup polític diferent de l'alcalde.

Per aquest motiu, la sentència estima el recurs contenciós administratiu interposat per l'alcalde i diversos regidors del grup polític Popular i, en conseqüència, declara nul de ple dret l'acord adoptat pel Ple de l'esmentat Ajuntament.

- Contra aquesta sentència, els recurrents van interposar recurs d'apel·lació, que va correspondre a la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Múrcia, la qual, mitjançant sentència de 23 de juny de 2026, va desestimar el recurs tant pel que fa a la idoneïtat del procediment especial de protecció de drets fonamentals com pel que fa a la competència material i exclusiva dels alcaldes i alcaldesses per elevar al Ple municipal les propostes o dictàmens relatius a la determinació o modificació del règim de dedicació dels càrrecs electes i del seu règim retributiu.

Tal com s'ha indicat anteriorment, aquesta sentència no és ferma, ja que s'hi pot interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.

16. [Sentència 657/2026](#), de 15 de juliol de 2026, de la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del Principat d'Astúries, per la qual es desestima el recurs contenciós administratiu, per la via de protecció de drets fonamentals, interposat per la representació processal d'un diputat autonòmic contra

l'acte del conseller de Medi Rural i Política Agrària del Principat d'Astúries pel qual **no es va lliurar al recurrent la documentació processal sol·licitada** en considerar que, amb independència del **dret dels electes** que se'ls facilitin totes les dades, informes i documentació que obrin en poder de l'Administració a la qual pertanyen, en tractar-se de **documentació referent a un procediment judicial, és aplicable l'article 234 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial**.

La Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del Principat d'Astúries desestima íntegrament i per unanimitat el recurs contenciós administratiu interposat per la representació processal del Sr. Humberto, aleshores diputat autonòmic de la Junta General del Principat d'Astúries, en entendre que, si bé és clar i evident que els diputats i diputades autonòmics tenen dret que se'ls facilitin les dades, informes i documents que obrin en poder de l'Administració autonòmica per poder exercir les seves facultats i desenvolupar les funcions pròpies del càrrec, constituint l'accés a la informació un dret fonamental de configuració legal vinculat a l'exercici de la funció representativa, en el cas d'actuacions, atès que allò que se sol·licita és la «còpia de l'escrit d'oposició a un recurs de cassació davant del Tribunal Suprem en el procediment 8488/2023», considera que és aplicable l'article 234 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial i, per tant, la sol·licitud d'aquest document hauria d'haver-se adreçat a l'òrgan judicial competent, en tractar-se d'un document de caràcter processal inclòs en un procediment judicial.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- El Sr. Humberto, aleshores diputat autonòmic de la Junta General del Principat d'Astúries, va sol·licitar al conseller de Medi Rural i de Política Agrària que se li facilités còpia de l'«escrit d'oposició al recurs de cassació davant del Tribunal Suprem en el procediment 8488/2023».
- Mitjançant acte de 10 d'abril de 2026, notificat el 14 d'abril de 2026, del conseller de Medi Rural i Política Agrària, es va acordar no facilitar aquesta informació en tractar-se d'una documentació processal inclosa dins d'un procediment judicial.
- Contra aquest acte, la representació processal del Sr. Humberto va interposar recurs contenciós administratiu per la via del procediment especial de protecció de drets fonamentals; recurs que va correspondre a la Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del Principat d'Astúries.
- La representació processal de l'Administració del Principat d'Astúries es va oposar a l'esmentat recurs contenciós administratiu interposat per la via del procediment especial de protecció de drets fonamentals.

Així mateix, el Ministeri Fiscal considera que escau l'estimació del recurs, atès que la denegació d'informació vulnera el dret recollit a l'article 23 de la Constitució espanyola.

La Secció 1a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del Principat d'Astúries, una vegada analitzades les al·legacions d'ambdues parts i del Ministeri Fiscal, estableix els següents arguments jurídics:

- Que per a la resolució adequada de la qüestió controvertida és necessari assenyalar, en primer lloc, que, si bé és cert que la sol·licitud d'informació es troba emparada legalment en l'article 13.1 del Reglament de la Junta General del Principat d'Astúries, de 29 de març de 2023, on en recollir-se els drets dels diputats s'estableixen com a «drets parlamentaris» que els diputats, de conformitat amb l'Estatut d'autonomia del Principat d'Astúries, tenen dret a formular preguntes, interpel·lacions i proposicions no de llei, així com a obtenir de les autoritats de la Comunitat Autònoma la informació precisa per al desenvolupament de les seves funcions, exercir les facultats i desenvolupar les funcions pròpies del seu càrrec.

Així mateix, l'article 198 del Reglament de la Junta General del Principat d'Astúries estableix que «els diputats, amb coneixement previ del portaveu del seu grup, tenen dret a obtenir del Consell de Govern les dades, informes o documents que tinguin en el seu poder, l'Administració de la comunitat autònoma o el seu sector públic...», constituint el dret a la informació dels diputats i diputades un dret fonamental de configuració legal vinculat a l'exercici de la funció representativa, constituint aquest dret a la informació contingut a l'article 23 de la Constitució espanyola un dret fonamental inclòs dins dels drets que ostenten els parlamentaris al servei de les funcions que tenen atribuïdes.

- En aquest cas, com que la informació sol·licitada fa referència a la còpia de l'escrit d'oposició al recurs de cassació davant del Tribunal Suprem en el procediment 8488/2023, la qüestió que es planteja consisteix a determinar si és o no aplicable l'article 234 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, que literalment estableix que «l'accés als escrits i documents d'un procediment judicial està reservat a les parts i a aquells que acreditin un interès legítim i directe, sempre que les actuacions no siguin secretes ni reservades». En conseqüència, si es desitja obtenir una còpia de l'escrit d'oposició en les actuacions de referència, s'haurà d'adreçar la corresponent sol·licitud motivada a l'òrgan judicial competent, exposant les raons que justifiquen el seu interès legítim i directe en el procediment, i serà l'òrgan judicial qui valorarà la sol·licitud i concedirà o denegarà l'accés si considera que no es compleixen els requisits legals.

La sentència, seguint la posició de la defensa de l'Administració del Principat d'Astúries, entén que és plenament aplicable l'esmentat article 234 de la Llei orgànica del poder judicial, sense que això suposi una restricció de la funció representativa del diputat recurrent i, per efectuar aquesta afirmació, la sentència porta a col·lació la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Navarra 209/2024, de 17 de juliol, que expressament assenyala que «no es vulnera el dret fonamental al “ius in officium” de la parlamentària demandant, ja que podrà obtenir les gravacions sol·licitades dirigint-se al jutge instructor, qui és competent per autoritzar-ne l'accés o el lliurament de còpia».

Per tot això, aquesta sentència desestima el recurs contenciós administratiu interposat per la representació processal d'un diputat autonòmic de la Junta General del Principat d'Astúries, per la via especial de protecció de drets fonamentals, contra l'acte del conseller de Medi Rural i Política Agrària del Principat d'Astúries de 10 d'abril de 2026, que es confirma per ser ajustat a dret.

Aquesta sentència no és ferma, ja que s'hi podrà interposar recurs de cassació autonòmic o estatal en els terminis i d'acord amb els requisits establerts a la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.